

'Fluba nen Pōl -a cren -te Rōm 'nōn Iε Rōmen

¹ An 'bō Pōl bε, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a. Bali 'an laabu 'nan 'an dre Zozi 'le 'pasiazan -a. En yaan 'si 'va 'nan 'an 'yee 'wī 'nōnnōn vī minnun Iε.

² Wī 'nōnnōn 'bō zIε Bali ciula 'e 'lewei vīnōn 'va, en waa 'vī -a -nan 'mōn. E ya 'e 'cren -tēdī Bali -le 'fluba 'ji.

³ Wī 'nōnnōn zIε -a -pī -le 'wī nen. Waa -ya blamin -a, mingōnnen David nen 'li bε -a kluda.

⁴ Pīan Bali lei 'saun 'le 'plēble -a -ci kōōn minnun Iε 'nan Bali -pī nen. Yaa -ci kōōn -a wluandī -a -kanōn 'va. -Yēē cī -kaa san Zozi Crizi -a.

⁵ Bali ciula 'va en e 'yi dre 'mēn. Yaan dre Zozi 'le 'pasiazan -tū -a, 'nan -e 'an -yee 'wī 'nōnnōn vī minnun pēēnōn nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dIε -wIε. Yaa dre zIε 'nan -e 'o yi -tēra Zozi da, te o 'ta wōla -a wei da.

⁶ Ka dre minnun zIε o va 'nōn 'a, kōō Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'kōōn Zozi Crizi -le vε -a.

⁷ Ka pēēnōn 'bō nen ka cī Rōm en Bali 'ka ye "yi 'bε, e 'ka laabu 'nan 'ka 'kōōn 'yee vε -a. 'Ka Iε nen an cī 'fluba 'gūε -a cren -tēnan.

-Kaa "tī Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fōdī -trōō -nōn 'cēē.

Pōl a 'vale 'e 'ko Zozinōn nen Rōm bε o yile

⁸ Maan pou "siala 'mēn Bali muo "fōdī -a. An ciula Zozi Crizi -va -e 'an muo "fō 'cee "wēan, kōō minnun 'cee yi -tēradī Zozi da -sī -fōa fε pēēnōn 'nan.

9 An Bali "sua 'mēn ci "nrōndi pēenōn 'a -a -pi -le 'wī 'nōnnōn vīdi -a minnūn lē. Bali zīe yaa -tōa 'nan, 'wī nēn an "ta -a ve 'gōe 'wī 'kpa nēn. -Nyren 'nan, 'ka 'cin a 'an 'ji tō pēenōn man,

10 te an ya -a trv 'banan. En maan laabo -yrō 'nan -te e ya -a ci 'sō 'a bē, 'an 'wulo -da yī -e 'an 'lū 'ka 'va nun.

11 'Ka dra 'an -tēa 'kpa tīglī "le 'an 'ka yī. "Yī "nēn Bali lei 'saun -a -nōn 'mēn bē, an ya "vale 'an 'paa -a 'ka 'va 'nan -e 'ka 'man 'e 'tō 'plēble Bali -le 'wī 'ji.

12 Maan ve 'pian 'nan, -e -kaa pēenōn 'man 'e 'tō 'plēble -cee yī -tēradī Zozi da nēn e ya -tōwli "bē -yee "wēan.

13 'An "būi Zozinōn, 'ka -tō 'nan, maan man wēe 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an "lo 'ka 'va. 'Pian -e 'e bō cēegv yī -a bē, -si 'ka tian 'lē 'sōlē 'mēn dī. An ya "vale 'an "lo 'nan -e 'an minnūn drē Zozi 'le vē -a, "le zī maan drē 'lēglōn 'peenun -ji bē -yee 'wī 'zō.

14 E ya 'an da fiēn -a 'nan 'an Zozi 'le 'wī 'nōnnōn vī min -tōdv pēenōn lē. -Te o ya Grēk 'nōn 'a oō, en -te o "sia 'lēglōn 'pēe -ji oō, en -te o ya 'fluba 'tōnōn 'a oō, en -te o 'ka 'fluba 'tōnōn 'a dī oō, e ya 'an da fiēn -a 'nan 'an vī -wlē.

15 -Yee "wēan -a -cin a 'an 'bō "le 'ji 'kpa tīglī 'nan 'an Zozi 'le 'wī 'nōnnōn ve kaa nēn ka cī Rōm bē 'cēe.

Zozi Crizi -le 'wī 'nōnnōn bē Bali -le 'plēble nēn

16 Zozi Crizi -le 'wī 'nōnnōn vīdi bē, -a 'yra 'ka 'an 'tēa dī. Kōō -yēe cī Bali -le 'plēble 'a, en min oō min nēn e yī -tēra "da "bē, Bali -a "sia 'wī 'ji. Zuif 'nōn 'va nēn e 'bōla 'e tēde, en "bē -sru e drē minnūn pēenōn 'le vē -a.

17 Zī Bali minnūn "siala 'e 'lē min tīglī 'a bē, Zozi Crizi -le 'wī 'nōnnōn 'bō 'bē -ci "sia min lē. Kōō -yēe

vɪ 'nan yi -tɛradɪ Zozi da -tɔwli "man nɛn Bali min "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ. E pou "siala yi -tɛradɪ Zozi da -a, ɛn e 'le -sɛanla yi -tɛradɪ Zozi da -a. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min nɛn -yee yi -tɛradɪ Bali da man nɛn Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ bɛ,
-a san 'belidɪ nɛn ya'an 'nyaan dɪɛ -a ye.»

Bali -le tin a 'e 'tɛdɪ 'trɛda blamin da

¹⁸ -A -ci a 'e 'sidɪ 'wein 'nan, Bali -le nyran -blidɪ a 'e 'pladɪ blamin man. Wa'a Bali bɔa dɪ, ɛn o 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɔ pɛɛnɔn dra. 'Wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a nɛn o -si -tɔa Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'lɔ.

¹⁹ -A -nɔan da nɛn ɛn Bali -le nyran -blidɪ a 'e 'pladɪ o man. Kɔɔ 'wɪ nɛn blamin -kɔlaman -a -tɔdɪ -a Bali da bɛ, e ya 'wein -wee vɛ -a. Bali 'bɔ 'bɛ drɛ zɪ.

²⁰ Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, min 'ka 'kɔlaman Bali 'bɔ yidɪ -a dɪ, 'pian 'e 'fli kɔɔn minnun lɛ 'e 'pɛ drɛ fɛnun -a. E 'trɛ drɛ, ɛn e la drɛ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a -kɔɔnman blamin lɛ 'nan, Bali -le 'plɛblɛ 'leda "ka "dɪ, ɛn -yɛɛ ci Bali -a fɛ pɛɛnɔn da. -Yee "wɛan blamin 'ka 'kɔlaman 'yee tin 'nɔnnɔn -wɛɛdɪ -a Bali 'lɛ dɪ.

²¹ Minnun -a -tɔa 'nan Bali a, 'pian wa'a 'wɪlɛ "man -e 'o 'tɔ -dan -nɔn -yrɛ "le zɪ e ci "le blamin 'e drɛ Bali lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ dɪ. ɛn wa'a 'wɪlɛ "man -e 'o muo "fɔ dɪ. 'Pian -wee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn a fɛnun nɛn -a -ci "ka "dɪɛ -a da. ɛn 'wɪ nɛn Bali ci "vale 'o drɛ bɛ, wa'a -kɔlale -a -tɔdɪ -a dɪ, te o -ko -wɪladɪ -a klun va.

²² 'O 'fli "siala 'wɪ 'tɔnɔn 'a, 'pian te -blɔ nɛn waa "taan.

23 Bali nēn e ya -nan 'li 'trilii, ēn e ya "le blamin 'e bō bē, wa'a 'bē bōlē dī. 'Pian blamin nēn 'bē -kaa "bē, 'bē min yibanun bē wēē bōa. En "nyian bē o "lomannun 'lee -wī 'tō 'tōdū pēēnōn yiba drē 'wee Bali -a, te waa bōa.

24 'Wīnun zīē -a drēdī -le "wēan, Bali 'e 'pē 'si o -sru 'nan -e 'o 'wī nēn e min "tri -tōa Bali 'lē bē -a drē. 'O 'bō 'ci 'sō wīnun -wldī "nēn. -Yēē -maan 'wī nēn e 'ka "le blamin 'e drē dīē waa dra 'o cin va.

25 En "nyian bē o Bali -pē drē fēnūn bōa ēn o o "sua, 'pian Bali nēn e fēnūn pēēnōn drē bē, wēē dra 'o 'pēla koda. 'Wī zīē -yēē -kōnman 'nan, o Bali -le 'wī tūghī 'ta fōō 'o 'bō 'le 'wlu wīnun drēdī -a. 'Pian -a -cin 'e 'kōn 'ka 'jī 'nan, Bali nēn e fēnūn pēēnōn drē bē, 'tō -dan a -yēē vē -a 'li 'trilii. Amēn!

26 Minnūn a 'wīnun zīē -a drēnan -le "wēan bē, Bali o -nōn 'o 'bō 'ci 'sō wīnun -wldī "drēdī lē. -A -mie nēn "le lūmōn 'lee lūmōn -le nyinnandī lī 'lee -kōnnēn -a -le 'wī 'zū.

27 -A -tōwli "nēn "nyian -klōnmōnnūn -a dra. Lūmōn 'lee -klōnmōn nēn o nyianla lī 'lee -kōnnēn -a bē wēē 'tūi. En -klōnmōn 'lee -klōnmōn 'o cin -wēēdī 'yī "yī, te o nyianla. 'Wī nēn e 'ka "le blamin 'e drē dīē, -klōnmōn 'lee -klōnmōn -a dra 'o cin va. 'O 'bō 'ci 'sō wīnun -wldī "nēn, o 'ta 'wōla -a -sru "bē, -a "nēn "wī 'bē bōa o man zīē.

28 Wa'a 'wīlē "man -e Bali nēn 'e drē o tazan -a dī. -Yēē "wēan Bali o -nōn 'wee klin "wī drēdī lē. En 'wī nēn e 'ka "le blamin 'e drē dīē waa dra 'o cin va.

29 O 'wī 'wldī 'tō 'tōdū pēēnōn dra. O ya min -wldīnūn -a. O ya "vale fē pēēnōn 'e 'kōn 'wee vē -a. O ci a nyrannyrandī. O 'bli bō min lō fē man. O min -tēa. O 'wī 'bldī ye "yī. O -dawli drēdī ye "yī. Waa -wēēman 'nan 'wī 'e bō 'o bōēzan -tū man. O 'wī "paa min da.

30 O "we "min man -wliḁ. O "naan Bali man. O 'wḁ dra min va -blv pε -ji. 'O 'fli "siala -dandan. 'O 'fli 'tḁ vḁḁ ye "yi. O 'wḁ 'wliḁ -wεεman te waa dra. O yiε 'ka "naan 'o 'mangulinun man ḁ.

31 'O 'bḁ 'wulo -ji wḁ da nεn o 'ta wo. 'Wḁ nεn waa ve min ε 'nan 'o dra bε, wa'a 'ta 'wḁla "da "ḁ. Wa'a min ye "yi "ḁ. Εn min nyrinda 'ka 'sεan o da ḁ.

32 Bali -a 'vḁ 'nan, minnun nεn o 'wḁnun zḁε -a dra bε, -a 'le 'srannan "nεn -kadḁ -a. 'Wḁ nεn Bali -a 'vḁ bε, minnun zḁε waa -tḁa, 'pian te waa dra. Εn "nyian bε, minnun nεn o 'wḁ dra "le -wee 'wḁ 'zḁ bε, o o 'tḁ "yi "ve.

2

Bali minnun pεεnḁn 'le 'wḁ tin "baa

1 'Wḁ 'wliḁḁ "drεnḁn 'ka 'kḁlaman 'wee tin 'nḁnnḁn -wεεḁḁ -a Bali 'le ḁ. Εn 'i 'bḁ "nyian, min nεn i cḁ -a, εn i tin -tεa "o da bε, yi'a 'kḁlaman 'yie tin 'nḁnnḁn -wεεḁḁ -a Bali 'le ḁ. -A -cin 'e 'kḁn 'i 'ji 'nan, -te i ya tin -tεnan minnun da bε, te i ya tin -tεnan 'i 'bḁ 'fli da. Kḁḁ i ya 'wḁ 'wliḁḁ "drεzan -a "le -wee 'wḁ 'zḁ.

2 Minnun pεεnḁn nεn o 'wḁ 'wliḁḁnun zḁε -a dra bε, Bali tin -tεa "o da 'e 'nḁan da. -Kaa -tḁa zḁ.

3 I tin -tεa "minnun zḁε o da, te i ya 'wḁ 'wliḁḁ "drεzan "le -wee 'wḁ 'zḁ. -Te -a -cin a 'i 'ji 'nan Bali 'ka tin tεa 'i da ḁε, te i ya 'i 'fli see "paanan.

4 Bali ci a "yi, εn e 'wḁ man -pεan "sidḁ, εn e -sεanla min man -trḁḁ. -Kaa -tḁa zḁ. 'Pian -te 'wḁnun zḁε -a -cin nεn 'i 'ji, -yee "wεan nεn i 'wḁ 'wliḁḁ "dra bε, te i ya 'i 'fli see "paanan, εn i ya Bali -le "yi -fḁlanan 'i "trḁεn -sru. E ya "le 'i -tḁ 'nan, Bali a "va 'nan 'i 'si 'wḁ 'wliḁḁ "drεḁḁ man -e 'i -sḁnla 'e -sru, -yee "wεan nεn 'e 'man -sεanla 'i 'va!

⁵ 'Pian i ya "trəɛn "yuyu 'tannan, ɛn i 'ka "vale 'i "sia 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man dɪ. 'Wɪ nɛn i cɪ "man zɪɛ, Bali -le nyran -blɪdɪ -dan nɛn i cɪ -a planan 'i 'fli man. E bəa 'i man yi nɛn Bali 'yee nyran -blɪdɪ cɪ -kəɔnman 'e 'nəan da bɛ -a da.

⁶ Yi zɪɛ -a da nɛn 'wɪ nɛn min -tʊ -a drɛ bɛ Bali -a man -pan wo -a san lɛ.

⁷ 'Belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, yaa -nəan "minnun nɛn o "koe 'ka 'nyanlɛ Bali cɪ 'sə wɪ drɛdɪ -a dɪɛ -wɪlɛ. Kəɔ tʊ pɛɛnən man bɛ, waa -wɛɛman 'nan Bali 'e 'tə -dan 'nən 'wɪlɛ, ɛn waa -wɛɛman 'nan 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ 'e drɛ 'wee vɛ -a.

⁸ 'Pian Bali -le nyran -blɪdɪ -dan bɛ, e ya minnun nɛn 'o 'bə 'cɪ 'sə wɪnun -wɪdɪ 'yɪ "yi "bɛ -wee vɛ -a. Kəɔ tʊ pɛɛnən man bɛ, o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'yɪ "yi, te o Bali -le 'wɪ tɪɣlɪ -fəala 'o "trəɛn -sru.

⁹ Maan ve 'cɛɛ 'nan, min -tʊdʊ pɛɛnən nɛn o 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, yra yɪdɪ bəa "o man, ɛn "klan -dan o -tɛa. Zuif 'nən da nɛn 'e pou "siala, "bɛ -sru -e 'e 'bə minnun pɛɛnən da.

¹⁰ 'Pian min oo min nɛn e 'wɪ "yi drɛ bɛ, Bali 'tə -dan -nəan -yrɛ, ɛn e -fʊdɪ -trəɔ -nəan -yrɛ. Zuif 'nən da nɛn 'e pou "siala, "bɛ -sru -e 'e 'bə minnun pɛɛnən da.

¹¹ Kəɔ Bali 'ka min bo "va "dɪ.

¹² Maan ve 'cɛɛ 'nan, minnun pɛɛnən nɛn o 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, Bali tin -tɛa "o da. Min -mienun 'ka -a təa 'nan Bali -le -pei -tə wɪ a dɪ, te o 'wɪ 'wɪdɪ "dra. Bali tin -tɛa "o da, ɛn o -nan -nyaan. 'Pian Zuif 'nən Bali -le -pei -tə wɪnun -təa. -Yee "wɛan -te o 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, Bali -le -pei 'bə 'bɛ tin -tɛa "o da.

¹³ Kəɔ Bali 'ka min siala min tɪɣlɪ 'a 'nan 'e "trəɛn -təa 'yee -pei -tə wɪnun lɛ -le "wɛan dɪ. 'Pian min nɛn

e 'ta wōla Bali -le -pei -tō wīnun da bε, Bali -a "siala min tīglī 'a.

¹⁴ Minnun nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīε, wa'a tōa 'nan Bali -le -pei -tō wī a dī. 'Pian -te o -mie 'wī dra "le zī Bali -le -pei -a 'vī bε -yee 'wī 'zō bε, yaa -kōōnman 'nan -pei -tō wī a -wīō.

¹⁵ En 'wī zīε -a drēdī bε, yaa -kōōnman 'nan, Bali -le -pei -tō wīnun a 'o 'crēn -tēdī o jī. -Wee -wulo -jī "nrōndī 'bε -kōōnman zīε, kōō -yēε tin -tēa "o da, en -yēε -tōa "o -sru.

¹⁶ Yi -tō bōa "bε, Bali -ciala Zozi Crizi -va -e 'e 'wī pēēnōn nēn 'e yōōdī min -jī bε, -yee tin 'ba. Zozi Crizi -le 'wī 'nōnnōn nēn maan ve minnun lε bε, -yēε 'vī zī.

Zuif min man "cēε min -le tin dra 'nōnnōn Bali 'lε dī

¹⁷ Ka -dandan "taan 'nan Zuif 'nōn nēn kaa, en Bali -le -pei -tō wīnun a 'ka 'lō. Ka 'nan 'cēε Bali -tōa,

¹⁸ en kaa cī 'sō wīnun -tōa. En zī kō min 'e 'ta wōla Bali -le -pei -tō wīnun da bε, ka 'nan kaa -tōa, kōō kaa tranla.

¹⁹ Ka 'nan 'cēε cī minnun nēn o -si -kōōnman yīε 'wīnōn lε bε waa. En 'cēε cī minnun nēn klun va bε -wee 'tε 'san -a.

²⁰ 'Ka 'fli "siala 'nan, 'cēε 'wī "paala -blōnōn lε, en 'cēε 'wī "paaman nannannun jī. Kōō ka 'nan 'wī 'tōdī 'lee 'wī tīglī pēēnōn bε, e ya 'ka 'lō Bali -le -pei 'fluba 'jī.

²¹ Ka ya 'ka 'fli see "paanan. E ya "le 'ka 'wī "paa 'ka 'fli jī 'vaa -e 'ka 'wī "paa min peenun jī. Kaa ve minnun lε 'nan, te 'o crīn wō dī, 'pian te 'ka 'bō ka crīn wō.

²² Kaa ve minnun lε 'nan, te 'o min 'nan -wēε "dī, 'pian te 'ka 'bō ka min nan -wēεman. Kaa ve

minnun ɛ 'nan, yiba "minnun nɛn min o -paan "bɛ o 'ka "yi "dɪ, 'pian te kaa -nan fɛnun crin wo.

²³ Ka -dandan "taan 'nan Bali -le -pei -tɔ wɪnun a 'ka 'lɔ, 'pian te ka'a 'ta 'wɔla "da "dɪ. 'Wɪ zɪɛ e ya Bali 'tɔ sɾɛdɪ -a.

²⁴ ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«'Ka 'bɔ Zuif 'nɔn 'le "wɛan nɛn Bali 'tɔ a 'e sɾɛdɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o yei.»

-fɔdɪ -klɔnmɔn -va man "cɛɛ Zuif 'nɔn 'le tin dra 'nɔnnɔn Bali 'ɛ dɪ

²⁵ 'Wɪ 'kpa, 'ka Zuif 'nɔn bɛ, -te ka ya 'ta wɔlanan Bali -le -pei -tɔ wɪnun da bɛ, 'cee -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ -a -ci a. 'Pian -te ka'a 'ta 'wɔla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da dɪɛ, 'cee -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, e ya 'wɪ "tun "a Bali 'ɛ.

²⁶ Min nɛn e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ, ɛn e 'ta wɔla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da bɛ, Bali -a "siala "le min nɛn e ya 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

²⁷ -yee "wɛan min nɛn e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ, 'pian te e 'ta wɔla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da bɛ, -yɛɛ tin -tɛa 'i 'bɔ nɛn i cɪ Zuif min -a bɛ 'i da. Kɔɔ i ya 'i 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va ɛn Bali -le -pei -tɔ wɪnun a 'i 'lɔ, 'pian yi'a 'ta 'wɔla "da "dɪ.

²⁸ Zuif min tɪglɪ nɛn e ya Bali -le minnun va min -a bɛ, e 'ka min nɛn e ya Zuif min -a 'e 'kɔɛ man bɛ -a dɪ. ɛn e 'ka min nɛn o plɔ 'pla "man -a -fɔdɪ -a -klɔnmɔn -va bɛ -a dɪ.

²⁹ 'Pian Zuif min tɪglɪ bɛ e ya Zuif min -a 'e 'ji. ɛn e ya min nɛn Bali lei 'saun -a -fɔ -klɔnmɔn -va bɛ -a. Ya'a 'sia plɔ nɛn blamin -a "paala min man Bali -le -pei -tɔ wɪ da bɛ -a va "fo "dɪ. -Te Zuif min a zɪɛ

Bali 'bɔ 'bɛ 'tɔ -dan -nɔan -yrɛ, -yee 'tɔ -dan 'ka 'sia blaminun va dɪ.

3

Bali wei 'bɔla Zuif 'nɔn 'va man "cɛɛ 'wee tin dra 'nɔnnɔn Bali 'lɛ dɪ

¹ Min nɛn e 'ka Zuif min -a dɪɛ, -te Bali -a "siala 'yee minun va min -a bɛ, 'wɪ "yi "cɛn 'bɛ cɪ Zuif 'nɔn 'lɛ vɛ -a Bali 'lɛ "mɛn? ɛn 'wɪ "yi "cɛn "nɛn Zuif min a ye Bali 'lɛ -fɔdɪ -klɔnmɔn -va man?

² Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ nɛn e cɪ -wee vɛ -a "yi Bali 'lɛ bɛ e ya "kaga. -Wee 'wɪ "yi "tɛdɛ nɛn e "mlian minun pɛɛnɔn 'lɛ vɛ da bɛ, -nyrɛn 'nan, Bali wei bɛ o va nɛn e 'bɔla.

³ 'Bɛ nɛn 'gɔvɛ, Zuif 'nɔn -mienun -a -kɔɔnman 'nan, wa'a yi tɛala Bali wei zɪɛ -a da dɪ. 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra bɛ -e 'e vɪɛ 'e drɛ dɔv?

⁴ E 'ka zɪ "fo "dɪ. 'Pian minun pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan Bali 'ta wɔla 'e wei da, ɛn o 'bɔ 'bɛ cɪ 'wlunɔn 'a. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«E ya zɪɛ 'nan -e minun 'o -tɔ 'nan,

'i wei a tin 'nɔnnɔn 'a.

ɛn 'nan -te min a 'wɪ 'tɔnan 'i man bɛ,

'yie tin 'e 'kɔn 'e 'tɛdɪ -a san da.»

⁵ 'Winun nɛn blamin -a ve bɛ, -a da nɛn 'an 'ci nrɔn ɛn an "ta 'wɪ 'gɔvɛ -a ve. Min -mienun -a ve 'nan: «'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ bɛ, e ya 'wɪ "yi "a. Kɔɔ "te -kaa 'wɪ 'wɪdɪ "dra dɪɛ, "te -kaa Bali -le tɪglɪ 'ci ye dɪ. -Yee "wɛan Bali -le nyran -blɪdɪ min va bɛ, e 'ka 'e 'nɔan da dɪ.» Minun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a ve bɛ -wee tin a 'nɔnnɔn?

6 -Cεje, -wee tin 'ka 'nōnnōn "fo "dɪ. -Kaa -tōa 'nan, Bali 'wɪ dra 'e 'nōan da, kōō -yεε -taa "tin -tεε 'trɛdanōn pεεnōn da.

7 En "nyian bε min -mienun -a ve 'nan: «E ya 'wɪ "yi "a -e min 'e vɪnan 'e ya Bali -sru, te ya'a 'ta 'wōla -a wei da dɪ. Kōō -te min a 'wɪ zɪε -a drɛnan bε, Bali 'ta wōla 'e wei da tian "va. 'Wɪ nɛn Bali -a dra zɪε, e ya 'wɪ "yi -dan a, εn e Bali 'tō wuanla. -Mε "le "wεan nɛn Bali tin -tεa "min da "mɛn?»

8 -Yee "wεan minnun zɪε waa 'vɪ 'nan: «-Kaa 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ, -e -a "nɛn 'e bōla 'wɪ "yi "a!» 'Wɪ "paadɪ -wɪdɪ zɪε, -a 'bō nɛn waa "paa 'kɪ da 'nan -nyrɛn kɪa "paaman minnun ji. -A -nōan da nɛn Bali -taa "tin -tεε minnun zɪε o da.

Blamin -tɔdv pεεnōn a 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnōn 'a Bali 'le

9 Maan 'le -sɛanla 'nan, -kaa Zuif 'nōn bε, -kaa 'kpa 'ka 'mlian 'lɛglōn 'pee -ji 'nōn da dɪ. Kōō maan 'vɪ paan 'va 'nan, -te min a Zuif min -a oo, εn -te min a 'lɛglōn 'pee -ji min -a oo, o pεεnōn a 'wɪ 'wɪdɪ "le 'plɛblɛ 'wɪu.

10 'Wɪ zɪε e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. Kōō e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min -tɔ 'ka min tɪglɪ 'a dɪ,
εn -a min -tɔwɪ "ka "fo "dɪ.

11 Min -tɔ 'ka 'wɪ 'tōzan -a
-e 'e Bali -wεε "dɪ.

12 'Pian min -tɔdv pεεnōn 'si Bali man -kōōbli,
εn o pεεnōn 'wɪ 'wɪdɪ "dra.

Min -tɔ 'ka 'wɪ "yi 'dra dɪ,
εn -a min -tɔwɪ "ka "fo "dɪ.

13 Weinun nɛn o bōala o 'le bε,
e 'ka "yi "fo "dɪ.

'Wɪu wɪnun nɛn.
E ya 'wɪdɪ

"le -mlen 'shε 'ji yi nen
e min -tea "bε -yee 'wι 'zo.

14 -Yυ -saandi 'lee wei -wliɔnun 'bε bɔala o 'le.

15 O cεin a o man "fεavεa min -tenan.

16 Fεnan nen o -ko bε,

fε srεɔɔ 'lee min -tεɔɔ nen -nan.

17 -Si nen e -fɔɔɔ -trɔɔ -nɔan "min lε bε,

o 'ka "vale 'o -tɔa "ɔi.

18 O yiε 'ka 'naan Bali man ɔi.»

19 -Kaa -tɔa 'nan, 'wι pεεnɔn zιe e ya 'e 'crεn -tεɔɔ
Zuif 'nɔn 'le vε -a. En -yεε -kɔɔnman 'nan -kaa 'bɔ
Zuif 'nɔn bε, -cee 'tɔ "da 'cεin "ka "nyian Bali 'lε ɔi.
Blamin -tɔ 'ka 'kɔlaman 'yee tin 'nɔnɔn -wεεɔɔ -a
Bali 'lε ɔi. E ya zιe 'nan -e Bali -le tin 'e 'kɔn 'e 'tεɔɔ
'trεɔanɔn pεεnɔn ɔa.

20 -Yee "wεan 'ta wɔladɔ Bali -le -pei -tɔ winun da
min 'bɔ 'le 'plεble 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala
min tɔɔl 'a 'e 'lε ɔi. 'Pian Bali -le -pei -tɔ winun 'bε
-maan εn min -a -tɔa 'nan e ya 'wι 'wliɔɔ "drεzan.

Bali min "siala 'e 'lε min tɔɔl 'ayi -teradɔ Zozi man

21 'Bε nen 'gυε, 'wι nen yaa -maan 'lɔɔ Bali min
"siala 'e 'lε min tɔɔl 'a bε, Bali -a ta bɔla min lε. 'Wι
zιe e ya 'e 'crεn -tεɔɔ 'e 'cεn Bali -le 'fluba 'ji. 'Pian 'ta
wɔladɔ Bali -le -pei -tɔ wι da min 'bɔ 'le 'plεble 'a bε
-a man "cεε Bali min "siala 'e 'lε min tɔɔl 'a ɔi.

22 Bali min "siala min tɔɔl 'a 'e 'lε yi -teradɔ Zozi
Crizi da man. Bali -a dra min -tɔɔ pεεnɔn nen o yi
-tera Zozi Crizi da bε -wλε. Kɔɔ Bali 'lε bε, Zuif min
'ka 'e 'tɔ, εn 'lεɔlɔn 'pee -ji min 'ka 'e 'tɔ ɔi.

23 O pεεnɔn a 'wι 'wliɔɔ "drεnɔn 'a Bali 'lε, εn Bali
'yee 'tε 'san 'si -wɔ.

24 Fε nen blamin 'ka 'kɔlaman -a yɔɔ -a 'e 'bɔ 'le
'plεble 'a ɔi, Bali -le "yi "le "wεan yaa -nɔn 'e "tun.

-Nyren 'nan e min "siala min tıglı 'a 'e 'le. En min nen Zozi Crizi -a 'si 'wı 'wlıdı "le 'pleble 'wlu be, -a san nen Bali -a "siala min tıglı 'a 'e 'le.

25 Zozi Crizi 'bō zıe, -a 'bō nen Bali -a 'pla 'nan 'e 'ka yiba "plan da 'sraga bu ve -a 'tredanōn man. - Yee -kadı zıe -yee -maan -e Bali 'e minnun nen o yi -tera "da "be -wee 'wı 'wlıdı 'fui. Bali 'wı zıe -a dre -a -kōndı -a 'nan 'e ya tıglı. Kōō 'li be, Bali 'ka 'wı "nen -kōōnle tıglı blamin le 'wı 'wlıdı "dredı man dı.

26 Tv zıe -a man be, e 'man -sran blamin va. 'Pian 'be nen 'gve, Bali -a -kōōn 'nan e ya tıglı, kōō 'wı 'wlıdı pēēnōn nen blamin -a dre be, ya'a 'tule 'e "tun "dı. E -ta Zozi Crizi -a en 'wı 'wlıdı pēēnōn zıe -a "nen "wı 'bō "man. Bali -a dre zıe 'nan -e min -tvdv pēēnōn 'o -tō 'nan Bali 'bō a tıglı. En "nyian 'nan -e 'e min -tvdv pēēnōn nen o yi -tera Zozi da be, o 'sia min tıglı 'a 'e 'le.

27 'Wı nen Bali -a dre zıe -yee "wean be, -si -tv 'ka blamin lō -e 'e -dandan 'tan Bali 'le dı. Kōō Bali min "siala min tıglı 'a 'e 'le yi -teradı Zozi da man. 'Pian ya'a siala min tıglı 'a 'ta wladı -pei -tō winun da min 'bō 'le 'pleble 'a be -a man dı.

28 -Yee "wean -a -cin 'e 'kōn -kaa 'ji 'nan yi -teradı Zozi da man nen Bali min "siala min tıglı 'a. 'Pian ya'a 'sia 'ta wladı -pei -tō winun da min 'bō 'le 'pleble 'a be -a va dı.

29 'Wı zıe e ya Zuif 'nōn 'saza -le ve -a? -Ceje, kōō Bali 'ka Zuif 'nōn 'saza 'le Bali -a dı, 'pian e ya 'leglōn pēēnōn 'jinōn 'le Bali -a.

30 Fe -le "wean nen maan 'vı zıe, -yee cı 'nan, Bali a -tūwli "ce. En Zuif min nen 'e 'fōdı -klōnmōn -va 'lee 'leglōn 'pee -ji min nen e 'ka 'e 'fōdı -klōnmōn -va dıe, Bali o "siala 'e 'le min tıglı 'a yi -teradı Zozi da man.

31 'Wɪ nɛn maan 'vɪ zɪɛ, -a -ci nɛn 'nan, an Bali -le -pei klu -sran ji yi -tɛradɪ Zozi da -a? -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ dɪ. 'Pian 'wɪ 'bɔ nɛn Bali -le -pei -a 'vɪ tɪglɪ bɛ, -a -ci nɛn maan "sia.

4

Abraam 'e drɛ -cee 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a

1 -Kaa ci "nrɔn -kaa tra Abraam -le 'wɪ da. -Mɛ "wɪ nɛn -yee 'wɪ -a "paaman -kaa 'ji?

2 Abraam drɛ wɪ man "cɛɛ Bali -a 'sia 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a dɪ. Kɔɔ "te 'e 'kɔn 'nan -a drɛ wɪ man nɛn bɛ, "te -a -si a Abraam -lɔ -e 'e -dandan 'tan. 'Pian Bali 'lɛ bɛ -a -si 'ka -yrɔ "fo "dɪ.

3 Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:
«Abraam yi -tɛra Bali da, -yee "wɛan nɛn Bali -a 'sia 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a.»

4 Blaminnun yei "bɛ, -te min 'nyranman -tɔ 'pa bɛ, waa -pan wo. -Pan zɪɛ "yi "cɛɛ waa drɛ -yrɛ "dɪ. 'Pian 'nyranman nɛn yaa 'pa bɛ -a manvɛ nɛn.

5 Bali 'lɛ bɛ, e 'ka zɪ dɪ. Min 'ka 'kɔlaman 'nyranman -tɔ 'padɪ -a Bali lɛ, 'nan -e Bali -le "yi 'e drɛ 'yee vɛ -a dɪ. 'Pian min nɛn e yi -tɛra "da 'nan, Bali -kɔlaman 'yee 'wɪ 'wɪdɪ "fuidɪ -a bɛ, Bali -a "siala 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a.

6 'Wɪ zɪɛ -a 'bɔ nɛn mingɔnnɛn David nɛn 'li bɛ yaa 'vɪ 'sɛzɛ. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan min nɛn Bali -a "siala 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a, te 'nyranman -tɔ "cɛɛ yaa 'pa ɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ -yrɛ "dɪɛ, ci "nrandɪ -dan 'e 'kɔn -a san lɔ. 'Wɪ zɪɛ yaa crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji. Yaa crɛn -tɛ 'nan:

7 «Minnun nɛn
o Bali -le -pei -tɔ winun srɛ
ɛn Bali -a 'cɛ -wlɛ "bɛ,
ci "nrandɪ -dan 'e 'kɔn -wlɔ.

Kɔɔ Bali -wee 'wɪ 'wɪɪɪɪ 'fui.

⁸ En 'wɪ 'wɪɪɪɪ "drɛzan nɛn
Minsan Bali 'ka -a siala "nyian
'wɪ 'wɪɪɪɪ "drɛzan -a dɪɛ,
ci "nrandɪ -dan 'e 'kɔn -a san lɔ.»

*Bali Abraam 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ te e 'ka 'e 'fɔdɪ
-klɔnmɔn -va dɪ*

⁹ Ci "nrandɪ zɪɛ Zuif 'nɔn nɛn 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va
bɛ, o 'saza 'lɛ vɛ "cɛɛ dɪ. E ya 'lɛglɔn 'pee -ji minnɔn
nɛn o 'ka 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ -wee vɛ -a "nyian.
-Kaa ci "nrɔn Abraam -le 'wɪ da "nyian! -Kaa -tɔa
'nan, Abraam yi -tɛra Bali da, ɛn -yee yi -tɛradɪ Bali
da man nɛn Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ.

¹⁰ 'Pian tɔ nɛn Bali Abraam "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ
bɛ, -kaa ci "nrɔn "da. Te e ya 'kɔ? Te Abraam a 'e
'fɔdɪ -klɔnmɔn -va, -baa te e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va
dɪ? Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, tɔ zɪɛ -a man bɛ te Abraam
'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ. 'Pian te e ya "lɛ 'lɛglɔn
'pee -ji min nɛn e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ -yee
'wɪ 'zɔ.

¹¹ Bali Abraam 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ 'vaa ɛn e -fɔ
-klɔnmɔn -va "bɛ -sru. Plɔ zɪɛ waa pla Abraam man
-a -kɔɔn "vɛ -a 'nan Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ 'yee
yi -tɛradɪ 'e da man. Zɪ e -tra zɪɛ ɛn min -tɔdɔ pɛɛnɔn
nɛn o yi -tɛala Bali da bɛ Abraam drɛ "lɛ o tra -le 'wɪ
'zɔ. -Te o 'ka 'o 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪ oo, Bali o "siala
min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ 'wee yi -tɛradɪ 'e da man "lɛ zɪ yaa
drɛ Abraam lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

¹² En "nyian bɛ, Abraam a Zuif 'nɔn nɛn 'o 'fɔdɪ -
klɔnmɔn -va bɛ, o tra -a. 'Pian 'vaa -e Abraam 'bɔ
'e 'kɔn o tra -a Bali 'lɛ bɛ, te o yi -tɛra Bali da "lɛ zɪ
Abraam 'bɔ "e drɛ te e 'ka 'e 'fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ
-yee 'wɪ 'zɔ.

'Ta wɔladɪ-peɪ-tɔ wɪnun da man "cɛɛ Bali Abraam 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ dɪ

13 Bali -tɔ "da Abraam lɛ 'nan, e 'trɛda -nɔan -yrɛ. 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ yaa 'vɪ Abraam ci 'nennun lɛ. Wa'a vɪɛ 'nan Abraam 'ta 'wɔla Bali -le -peɪ -tɔ wɪnun da, -yee "wɛan Bali 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -yrɛ "dɪ. 'Pian Bali Abraam 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ -yee yɪ -tɛradɪ 'e da man, -yee "wɛan nɛn e -tɔ 'wɪ zɪɛ -a da -yrɛ.

14 "Te 'e 'kɔn 'nan 'ta wɔladɪ Bali -le -peɪ -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, -a man nɛn min dra 'wɪ zɪɛ -a "nɛn "blɪzan -a bɛ, "te maan ve 'nan yɪ -tɛradɪ Bali da a 'wɪ "tun "a. ɛn "nyian bɛ "te 'wɪ 'bɔ nɛn Bali -tɔ "da Abraam lɛ zɪɛ -a -ci "ka "dɪ.

15 Bali -le -peɪ -tɔ wɪnun 'bɛ min "paala Bali -le nyran -blɪdɪ wlu. Kɔɔ blamin -pɛ 'ka 'sɔa -a drɛdɪ -a dɪ. "Te Bali -le -peɪ -tɔ wɪ "ka "dɪɛ, "te -a srɛ wɪ "ka "dɪ.

16 -Yee "wɛan fɛ nɛn Bali -tɔ "da Abraam lɛ bɛ, e ya minnun pɛɛnɔn nɛn o yɪ -tɛala Bali da bɛ -wee vɛ -a. "Yɪ "tun "nɛn Bali -a drɛ -wlɛ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e Abraam kludanɔn pɛɛnɔn 'o -kɔla -a "nɛn "blɪdɪ -a. Zuif 'nɔn nɛn Bali -le -peɪ a -wɔb "bɛ, -te o yɪ -tɛra Bali da "le Abraam -le 'wɪ 'zɔ bɛ, o -kɔlaman -a "nɛn "blɪdɪ -a. ɛn 'lɛglɔn 'pee -jinɔn bɛ, -te o yɪ -tɛra Bali da "le Abraam -le 'wɪ 'zɔ bɛ, o -kɔlaman "nyian -a "nɛn "blɪdɪ -a. -Yee "wɛan min -tɔvɔ pɛɛnɔn nɛn o yɪ -tɛala Bali da bɛ, Abraam drɛ "le o tra -le 'wɪ 'zɔ.

17 ɛn 'wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan, Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan:

«'Lɛglɔn "kaga "ji minnun pɛɛnɔn bɛ,

mɛɪn -tɔa "o tra -a.»

Bali 'lɛ bɛ Abraam drɛ "le -kaa tra -le 'wɪ 'zɔ. Bali nɛn e 'belɪdɪ -nɔan "minnun nɛn o kaa bɛ -wlɛ "bɛ,

-a da nen Abraam yi -tera. En Bali 'bɔ zɪɛ, fɛ nen min 'ka tian -a yɪɛ 'e yɪɛ -a dɪɛ, yaa dra -e 'e 'kɔn.

¹⁸ Bali -a 'vɪ Abraam ɛ 'nan, -a kludanɔn -taa "kɔnlɛ "kaga, ɛn e -taa "drɛɛ "le 'lɛglɔn "kaga "jinɔn tra -le 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ zɪɛ -a -cin 'ka blamin ji 'nan e -kɔlaman 'lɛ sɔɔdɪ -a dɪ. 'Pian Abraam yi -tera "da 'nan 'e dra.

¹⁹ Tv zɪɛ -a man bɛ, te Abraam ɛ -kɔlaman 'e bɔa -yaa tv. En Abraam -a -tɔa 'nan 'e ciɪ 'nen 'yadɪ lɔ, ɛn yaa -tɔa "nyian 'nan 'e nan Sara ciɪ 'nen 'yadɪ lɔ, 'pian 'wɪnɔn zɪɛ ya'a Abraam "koe 'silɛ 'e da yi -teradɪ -a Bali da dɪ.

²⁰ En 'wɪ 'bɔ nen Bali -tɔ "da 'nan 'e dra -yrɛ "bɛ, ya'a 'e 'ci -fɔɔɛ "da "dɪ. 'Pian -yee yi -teradɪ Bali da 'pa "da, ɛn e Bali 'tɔ "yi 'vɪ.

²¹ E yi -tera "da 'kpa 'nan, 'wɪ nen Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra bɛ -a -pɛ "sɔa -a drɛdɪ -a.

²² 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -maan Bali Abraam 'sia 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a.

²³ 'Wɪ nen e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan Bali Abraam 'sia 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a bɛ, e 'ka Abraam 'saza 'le vɛ -a dɪ.

²⁴ 'Pian e ya -kaa 'bɔ 'le vɛ -a "nyian. Bali nen e -kaa san Zozi Crizi wluan -kanɔn 'va bɛ, e -kaa "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ -cee yi -teradɪ 'e da man.

²⁵ Zozi Crizi zɪɛ -a 'bɔ nen Bali -a -nɔn 'sraga bʊvɛ -a -kaa man -cee 'wɪ 'wɪdɪ "le "wɛan. En Bali -a wluan -kanɔn 'va 'nan -e -kaa kɔn min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ.

5

Yi -teradɪ Zozi da man nen Bali 'lee blamin yei -sɛan 'e cin va

¹ Bali -kaa 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ -cee yi -teradɪ Zozi da man. -Yee "wɛan 'bɛ nen 'gʊɛ, 'wɪ nen -kaa san

Zozi Crizi -a drε bε, -yεε -maan -fodı -trɔɔ a -kaa yei -kaa 'vale Bali -a. -Kaa man -wεε 'nan 'e 'fɔ "da zıε!

² -Kaa san Zozi Crizi 'bɔ 'bε 'si 'lε 'sɔ -cεε 'nan, -e Bali -le "yi 'e drε -cee vε -a. -Cee yi -tεradı Zozi da man nεn -kaa sɔɔnla 'si zıε -a da, εn Bali -le "yi drε -cee vε -a. -Yee "wεan -kaa ci 'e "nran, kɔɔ -a -cin a -kaa 'ji 'nan Bali -le 'tε 'san -taa "drεlε -cee vε -a.

³ Εn -te 'wı 'tɔndɔn bɔa -kaa man oo, -kaa ci 'e "nran "nyian. Kɔɔ -kaa -tɔa 'nan, -te -kaa ya -kaa yra yınan bε, e -pɔan 'sɔdı -nɔan -cεε.

⁴ Εn -te -kaa -pɔan 'sɔ bε, -cee yi -tεradı Bali da "paa "da 'kpa 'plεblε. Εn -te -cee yi -tεradı Bali da a 'plεblε bε, te -kaa yiε yra Bali lε.

⁵ Εn -cee yiε 'fodı Bali lε zıε -a "nεn 'ka 'fo 'e "tun "dı. Kɔɔ -kaa -tɔa 'nan Bali -kaa ye "yi. Bali lei 'saun nεn yaa -nyran -kaa 'ji bε, -yεε 'wı zıε -a -cin -tɔa -kaa 'ji.

⁶ Bali -kaa ye "yi, kɔɔ tɔ nεn -kaa ya 'wı 'wlıdı "le 'plεblε 'wlu bε, εn Crizi -ka -kaa 'wı 'wlıdı "drεnɔn 'gɔε -cee "wεan. 'Wı zıε e drε tɔ nεn Bali -a 'pla 'e 'bɔ 'a bε -a man.

⁷ Min -le 'wıdı "man -e 'e 'ka min tıglı 'lεji bε e ya 'plεblε. 'Pian -te min nεn e cı -yee min "yi "a bε, -nyrεn "bε e "we "man, -te e ya -kadı -a oo -e 'e 'fli -nɔn -yee 'wı 'ji.

⁸ 'Wı nεn Bali -a drε bε, yaa -ci -kɔɔnman 'wein 'nan Bali -kaa ye "yi 'kpa tıglı. Kɔɔ Crizi -kaa 'lεji -ka 'wɔ, te -kaa ya tian 'wı 'wlıdı "drεnɔn 'a Bali 'lε.

⁹ Εn Zozi Crizi -le -ka nεn yaa 'wɔ bε -yee "wεan nεn 'bε nεn 'gɔε Bali -kaa 'sia min tıglı 'a 'e 'lε. -Te Zozi Crizi 'wı zıε -a drε, te -kaa ya tian 'wı 'wlıdı "drεnɔn 'a bε, 'bε nεn Bali -kaa 'sia 'e 'lε min tıglı 'a 'gɔε, -mε "wı nεn e -taa -a drεlε -cεε? Maan ve 'cεε

'nan, yi nēn Bali tin -tēa 'trēdanōn da bē, Zozi -kaa
"sia Bali -le nyran -blidı wlu -kpō.

10 En "nyian bē, te -kaa ya tian Bali 'nanmannōn
'a bē, en Bali -kaa yei "sēn 'e cin va -kaa 'vale 'waa
'e 'pı -le -kadı -a. -Te e 'wı zıē -a drē te -kaa ya tian
-a 'nanmannōn 'a bē, 'bē nēn -kaa drē -a beenun -
a 'gūē, -mē "wı nēn e -taa -a drēē -cēē? Maan ve 'cēē
'nan, -a -pı Zozi Crizi -le wluandı -kanōn 'va bē, -yee
'wēan nēn Bali -taa -kaa 'silē 'wı 'ji, -e 'belidı nēn
ya'a 'nyaan dıē 'e drē -cee vē -a.

11 'Pian -a pēēnōn "cēē dı. 'Bē 'bō nēn 'gūē, -kaa san
Zozi Crizi -kaa yei "sēn 'e cin va -kaa 'vale Bali -a.
'Wı zıē -yee "wēan ci "nrandı -dan a -kaa 'lō Bali va
zia.

Zozi Crizi 'bē min "sia -kadı lō en e 'belidı -nōn -yrē

12 Min -tōwli "le 'wı 'wlıdı "nēn yaa drē bē, -yēē
-maan 'wı 'wlıdı "drēdı wla 'trēda. En 'wı 'wlıdı
"drēdı zıē, e -ta -kadı -a. Min 'bō 'tō nēn Adan. 'Wı
nēn yaa drē bē, -yēē -maan min -tūdū pēēnōn 'wı
'wlıdı drē, en -kadı 'pla o man.

13 'Wı zıē -yēē -kōōnman 'nan, tū nēn Bali 'ka tian
-yee -pei -tō wı -nōnlē Moizi ē dıē, te blamin 'wı
'wlıdı "dra 'trēda. 'Pian tū zıē -a man bē, 'wı 'wlıdı
"drēdı 'ka Bali -le -pei srēdı -a dı, kōō te Bali 'ka tian
-a -nōnlē Moizi ē dı.

14 'Bē a zı, 'pian -e 'e 'sia Adan tū va -trilii -e 'e bō
Moizi tū va bē, te minnun -kaaman. Minnun 'bō
nēn wa'a Bali wei -fōlēa 'o "trōēn -sru "le Adan -a
drē bē -yee 'wı 'zū dıē, te o -kaaman.

E ya "le 'an vı 'cēē 'nan 'wı -mie -ji zia bē, Adan 'lee
Crizi 'o cin 'sia.

15 'Pian Adan -le 'wı 'wlıdı "nēn yaa drē bē, -a "nēn
'wı 'ka "le Bali -le "yi "nēn e -ta -a 'trēda bē -a "nēn

"wɪ -le 'wɪ 'zʊ dɪ. Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -kaa -tɔa 'nan, minnun pɛɛnɔn -kaaman Adan -le 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -le "wɛan. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Bali -le "yi drɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a min -tɔwɪ "le "wɛan. Min zɪɛ Zozi Crizi nɛn. -A va nɛn Bali cɪla ɛn e 'yɛɛ "yi "nɔn -cɛɛ 'e 'cɪladɪ "da.

16 -Yɛɛ "wɛan Bali -le "yi "nɛn e -ta -a 'trɛda bɛ, -a "nɛn "wɪ 'ka "le Adan -le 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn yaa drɛ bɛ -a "nɛn "wɪ -le 'wɪ 'zʊ dɪ. Kɔɔ Adan 'wɪ 'wɪdɪ "tʊ drɛ ɛn Bali tin -tɛ "da. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ blamin -le 'wɪ 'wɪdɪ "a "kaga, 'pian "yi "nɛn Bali -a drɛ blamin lɛ 'e "tun "bɛ, -yɛɛ -maan Bali min "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ.

17 Maan ve "nyian 'nan, min -tɔwɪ "le 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn yaa drɛ bɛ, -yɛɛ -maan -kadɪ 'pla blamin man. -Te 'bɛ a zɪɛ, 'bɛ nɛn Bali "yi drɛ -cɛɛ 'e 'cɪla "da ɛn e -kaa 'sia 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a 'gʊɛ, -mɛ "wɪ nɛn e -taa -a drɛlɛ -cɛɛ? Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɪ nɛn Zozi Crizi -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -cɛɛ vɛ -a.

18 'Wɪ 'kpa nɛn! 'Wɪ 'wɪdɪ "tɔwɪ "nɛn min -tʊ -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan ɛn min -tʊdʊ pɛɛnɔn a Bali -le tin -tɛdɪ min da wɪlɪ. ɛn "nyian bɛ, 'wɪ tɪglɪ 'tɔwɪ "nɛn min -tʊ -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan Bali minnun pɛɛnɔn 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ ɛn e 'belidɪ -nɔn -wɪɛ. Crizi -le -kadɪ yiba "plan da bɛ -nyɛn.

19 Min -tɔwɪ "le Bali wei nɛn yaa -fɔla 'e "trɔɛn -sru "bɛ, -yɛɛ -maan ɛn min "kaga drɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a. -A -tɔwɪ "nɛn "nyian, min -tɔwɪ "le 'ta wɔladɪ Bali wei da bɛ, -yɛɛ -maan min "kaga -kɔlaman drɛdɪ -a min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ.

20 ɛn -mɛ "le "wɛan nɛn Bali -ta -pei -tɔ wɪnɪn -a "mɛn? E -ta -a 'nan -e blamin 'e -tɔ 'nan 'e ya -pei -tɔ wɪ "kaga "srɛzan -a. 'Pian fɛnan nɛn Bali -le -pei -tɔ

wɪ cɪ 'e srɛdɪ "kaga "bɛ, -a fɛ 'bɔ 'nan nɛn Bali -le "yi -ciala "da "nyian.

21 Kɔɔ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'bɛ -maan -kadɪ 'pla blamin man. ɛn Bali -le "yi 'bɛ -maan Bali min "siala 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a -e 'e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔn -yrɛ. 'Wɪ nɛn -kaa san Zozi Crizi -a drɛ bɛ, -yɛɛ -maan 'belidɪ zɪɛ e dra -cee vɛ -a.

6

'Wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'ka Zozizan 'sɔlɛ dɪ

1 'Wɪ nɛn an 'sia -a vɪnan zɪɛ -a -ci nɛn 'nɔn? -A -ci nɛn 'nan Zozizan 'fo 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, 'dɔ -e Bali 'e 'yee "yi "nɔn -yrɛ 'e 'ciladɪ "da?

2 -Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ. -Ka'a 'kɔlaman -e -kaa drɛ zɪ dɪ, kɔɔ -kaa ya "le minnun nɛn o kaa 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ va zia bɛ -wee 'wɪ 'zɔ.

3 -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -kaa pɛɛnɔn nɛn o -kaa -batize drɛ bɛ, -kaa drɛ Zozi Crizi nun -a -tɔwɪ, ɛn -kaa ka waa 'e cin va.

4 -Yee "wɛan -kaa -batize drɛdɪ bɛ, e ya "le -cɛɛ ka -kaa 'vale Zozi Crizi nun -a ɛn o -kaa 'wɔ 'e cin va. E drɛ zɪɛ 'nan -e -cee ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn 'e -trɛ, "le zɪ -kaa "tɪ Bali -le 'plɛblɛ Zozi Crizi wɪuan -kanɔn 'va ɛn -yee ta wɔ -pɛ drɛ 'e -trɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ.

5 'Wɪ 'kpa nɛn! -Kaa -batize drɛdɪ bɛ, e ya "le -kaa drɛ Crizi nun -a min -tɔwɪ "a -yee -kadɪ -ji. -Yee "wɛan Crizi -le wɪuandɪ -kanɔn 'va bɛ, -kaa ya "nyian "le min -tɔwɪ "le 'wɪ 'zɔ -kaa 'vale waa.

6 -Kaa -tɔ 'nan, min nɛn -kaa cɪ -a "nɛn 'e tɛdɛ bɛ, -yɛɛ ka 'o 'vale Crizi -a! -Yee "wɛan -cee 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ 'kɔlɛ nɛn -kaa da 'gɔvɛ -a -nan a 'e 'nyandɪ. E drɛ zɪɛ 'nan -e 'wɪ 'wɪdɪ "le 'plɛblɛ 'e vɪɛ 'e 'kɔn "nyian -kaa da dɪ.

7 Koo min nen e -ka be, te 'wɪ 'wɪdɪ 'le 'pleble 'ka "nyian "da "dɪ.

8 'Be nen 'gʊe, -kaa ka -kaa 'vale Crizi -a. -Yee "wean -kaa yi -tera "da tɪgɪ 'nan, Crizi -le 'belidɪ be, -kaa -taa "kɔnle "nyian -a "nen "blɪnɔn 'a -kaa 'vale waa.

9 Koo -kaa -tɔa 'nan, Crizi nen e wluan -kanɔn 'va be, ya'a "nyian kaa dɪ. En -ka -le 'pleble 'ka "nyian "da "dɪ.

10 Crizi -ka 'e 'pa -a -tɔwɪ en yaa dre 'li "fo "le ve -a. 'Wɪ 'wɪdɪ 'le 'pleble 'le 'ka "va 'zia. 'Pian 'be nen 'gʊe -a yi e a "man, en Bali nen yaa "sua.

11 -A -tɔwɪ "nen 'e 'kɔn 'cee ve -a "nyian. 'Ka -tɔ 'nan, ka ya "le minnun nen o kaa, en 'wɪ 'wɪdɪ 'le 'pleble 'le 'ka o va zia be -wee 'wɪ 'zʊ. 'Pian 'be nen 'gʊe, ka dre min -tɔwɪ "a 'ka 'vale Zozi Crizi -a, -yee "wean 'ka yi e a "man Bali -le ve -a, en kaa "sua.

12 -Yee "wean te 'ka 'wɪ "man -e 'wɪ 'wɪdɪ "nen 'e 'ka 'pla dɪ! -Yee cɪ "le 'ta wɔladɪ 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ winun -wɪdɪ "da -le 'wɪ 'zʊ.

13 En "nyian be, te 'ka 'man mɛnnun -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ le -e 'o dre 'wɪ 'wɪdɪ "le 'nyranman 'pa ve -a dɪ. 'Pian 'ka 'fli 'nɔn Bali le "le minnun nen o wluan -kanɔn 'va en o yi e a "man "be -wee 'wɪ 'zʊ. En 'ka 'man mɛnnun -nɔn Bali le, Bali -le 'wɪ "yi "dre ve -a.

14 Maan ve 'cee 'nan, 'wɪ 'wɪdɪ "le 'pleble 'ka "nyian kɔan 'ka da dɪ. Koo Bali -le "yi dre 'cee ve -a, -pei -le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dɪ.

'Wɪ 'yi "drɛdɪ Zozizan 'sɔ

15 -Te maan 'vɪ 'nan, Zozinɔn a Bali -le "yi 'wɪ -le "wean -pei -le 'pleble 'ka "nyian o da dɛ, -a -ci nen 'nan, -si a 'e 'nɔndɪ -wɛ -e 'o 'fo 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man? -Ceje, e 'ka zɪ "fo "dɪ.

16 Kaa -tōa 'ka 'bō -a 'nan, -te min wu "man 'nan 'e dra min -tu 'suzan 'a bε, e 'nyranman "paa 'e 'tazan zιε -yρε εν e 'ta wōla -a wei da. Te e dre 'sien "le 'e 'tazan -le nōan -le 'wι 'zυ. -A -tōwli "nen "nyian 'cee vε -a. -Te ka wu "man εν 'wι 'wlidι 'ka 'pla bε, te ka dre "le 'wι 'wlidι "le nōan -le 'wι 'zυ. 'Wι nen e -taa "bōλε 'ka man -a 'le 'srannan "bε, -nyρεn -kadι -a. Εν -te ka wu "man 'nan ka 'ta wōla Bali wei da bε, te ka dre "le Bali -le nōan -le 'wι 'zυ. 'Wι nen e -taa "dreλε 'cee vε -a -a 'le 'srannan "bε, -nyρεn 'nan Bali 'ka "siala min tighι 'a 'e 'λε.

17 -Kaa Bali muo "fō! Kōō 'li 'e tεδε bε, ka ya "le 'wι 'wlidι "le nōannun -le 'wι 'zυ. 'Pian 'bε nen 'gυε, Bali -le 'wι 'nōnnōn nen waa paa 'ka 'ji bε, ka wu "man 'ka 'ci 'fidaa 'a, εν ka ya 'ta wōlanan "da.

18 'Wι 'wlidι "le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dι. Ka dre "le Bali -le nōannun -le 'wι 'zυ 'nan -e 'ka 'wι "yi "dre.

19 Ka ya blaminun -a, -yee "wεan 'winun nen blamin -a ve bε, -a da nen 'an 'ci nrōn εν an cι 'winun 'gυε -a vιnan. 'Li 'e tεδε bε, 'ka 'man mennun -nōn 'wι 'wlidι "nen e 'ka "le blamin 'e dre dιε -a dre dι λε, εν ka Bali -le -pei -tō winun sre -pe "kaga "ji. 'Pian 'bε nen 'gυε, 'ka 'man mennun bε, 'ka -nōn Bali λε 'wι "yi "dre vε -a. 'Wι zιε -a dre dι 'bε -maan 'cee 'ta wυ -pe -taa 'sōλε Bali λε.

20 Fε -le "wεan nen an 'wι zιε -a 'vι bε, -yεε cι 'nan, tu nen ka ya 'wι 'wlidι "dre dι lō "le nōan -le 'wι 'zυ bε, te 'wι "yi "dre dι "cεε -kaa "paala dι.

21 Εν tu zιε -a man bε -mε "nen kaa 'yι 'wι zιε -a dre dι -ji? Maan ve 'cεε 'nan, 'bε nen 'gυε, -te ka ya 'ka 'ci "nrōnnan 'wι zιε -a da bε, -a 'yra 'ka -tea 'sien. Kōō kaa -tōa 'nan -a 'le 'srannan "nen -kadι -a.

22 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka 'ka "nyian 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lɔ "le nɔan -le 'wɪ 'zʊ dɪ. Ka ya Bali 'sunan "le -yee nɔannun -le 'wɪ 'zʊ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ 'bɛ -maan 'cee 'ta wʊ -pɛ -taa 'sɔɛ Bali ɛ, ɛn -a 'le 'srannan "bɛ Bali 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan 'cɛɛ.

23 'Wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -pan nɛn -kadɪ -a. 'Pian Bali -le "yi "nɛn yaa -nɔn -cɛɛ 'e "tun "bɛ, -nyrɛn 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a. Ka drɛ min -tʊwɪ "a 'ka 'vale Zozi Crizi -a, -yee "wɛan 'belidɪ zɪɛ e drɛ -cee vɛ -a.

7

-Pei-le 'plɛblɛ 'ka "nyian Zozinɔn da dɪ

1 'An "bʊɪ Zozinɔn, ka -peinun -tɔa. ɛn kaa -tɔa 'nan, -te min -ka bɛ, te -pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian "da "dɪ.

2 An -kɔlaman maan -kɔnman lɪ 'padɪ 'lee -kɔnnɛn 'padɪ man. -Pei "e 'nan, lɪmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, -te -a -sran yɪɛ a tian "man "bɛ, ya'a 'sia 'e 'sran zɪɛ -a wɪu 'li "fo "dɪ. 'Pian -pei -a -si -nɔn -yrɛ 'nan, -te -a -sran -ka bɛ, e -kɔlaman -e 'e -kɔnnɛn pee 'pa.

3 -Te -a -sran yɪɛ a tian "man, ɛn e -kʊ -klɔnmɔn pee -va bɛ, te e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ -kɔnnɛn -wɛɛdɪ -a. 'Pian -pei -a -si -nɔn -yrɛ 'nan, -te -a -sran -ka bɛ, e -kɔlaman -kʊdɪ -a -klɔnmɔn pee -va, 'nan -e 'o cin 'pa. 'Wɪ zɪɛ e 'ka -kɔnnɛn -wɛɛdɪ -a "fo "dɪ.

4 'An "bʊɪ Zozinɔn, 'wɪ 'tʊwɪ zɪɛ an -kɔlaman maan -kɔnman 'ka man. Zozi Crizi -ka yiba "plan da, ɛn ka drɛ min -tʊwɪ "a 'ka 'vale waa. E ya "le 'cee -kadɪ -le 'wɪ 'zʊ -pei -va zia. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, ka drɛ 'sɪɛn min nɛn e wɪuan -kanɔn 'va bɛ -yee vɛ -a. E drɛ

zɪ 'nan -e -kaa Zozinən bɛ, -kaa Bali 'su 'wɪ 'yi "drɛdɪ -a.

⁵ 'Li 'e tɛdɛ te -ka'a tian drɛlɛ Zozi 'le vɛ -a dɪɛ, te -kaa 'ta wɔla -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun -wɪdɪ "da. ɛn -pei 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'bɛ 'ta -tɔa -kaa man -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ 'wɪnun zɪɛ -a da ta wɔdɪ -a. -Yee "wɛan 'wɪnun nɛn -a 'le 'srannan "a -kadɪ -a bɛ, -kaa drɛ.

⁶ 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, -pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian -kaa da dɪ. -Kaa ya "le min -kadɪ -le 'wɪ 'zʊ -pei -va zia. -Yee "wɛan -kaa ya Bali 'sunan -pɛ -trɛ -jɪ 'ta wɔladɪ -a 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a 've bɛ -a da. -Ka'a 'ta 'wɔla "nyian -pei -tɔ wɪnun da -e -kaa Bali 'su "le zɪ waa dra 'e tɛdɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ dɪ.

-Pei 'bɛ -maan blamin -a -tɔa 'nan e ya 'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan -a

⁷ -Te maan 'vɪ 'nan, -pei 'le 'plɛblɛ 'bɛ 'ta -tɔa -kaa man ɛn -kaa 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, -a -ci nɛn 'nan -pei a 'wɪ 'wɪdɪ "a? -Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ. 'Pian -kaa -tɔa 'nan, "te -pei "ka "dɪɛ, "te fɛ nɛn e ci 'wɪ 'wɪdɪ "a bɛ blamin 'ka -a tɔa dɪ. Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, blamin ci 'sɔ wɪnun a -wɪdɪ, -kaa -tɔa zɪ, kɔɔ -pei -a 'vɪ 'nan: «Te blamin 'bli 'e bʊ fɛ nɛn e 'ka -yee vɛ -a dɪɛ -a man dɪ.»

⁸ 'Wɪ nɛn -pei -a 'vɪ zɪɛ, -a 'bɔ nɛn 'wɪ 'wɪdɪ "a 'si, ɛn e 'plɛblɛ 'sia 'an da -a. -A -nan nɛn an 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnən drɛdɪ 'sia. Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, tʊ nɛn -pei "ka "dɪɛ, 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'plɛblɛ 'silɛa 'an da dɪ.

⁹ Kɔɔ 'e tɛdɛ bɛ, -pei -le 'plɛblɛ 'ka 'an da dɪ. Tʊ zɪɛ -a man bɛ te 'an 'man yra flu. 'Pian tʊ nɛn -pei 'plɛblɛ "siala 'an da bɛ, zɪ e 'bɔ bɛ, -a -nan nɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'plɛblɛ 'sia 'an da,

10 εἰν ἄνδρῃ μιν -κατὶ -α Βαλὶ 'λε. 'Ἐπι'κπα νῆν, Βαλὶ 'γῆ -πεὶ -τὸ μιν ἔν ἄνδρῃ μιν ἔν ἄνδρῃ -ε 'ε' βελιδί γι. 'Ἐπι'κπα -πεὶ ζῆε γὰν ἄνδρῃ -κα ἔ.

11 Ἐπὶ νῆν μᾶν 'νῆ ζῆε -γῆε σὶ 'νᾶν, τὸ νῆν -πεὶ 'πλεβλε 'σῖα 'ἄνδρῃ βε, -α -νᾶν νῆν 'Ἐπι'κπα 'πλεβλε 'σῖα 'ἄνδρῃ 'νῆν. γὰν σῆε πᾶ, 'νᾶν 'ἄνδρῃ -τὸ μιν ἔν ἄνδρῃ γὰν -νᾶν -κα ἔ.

12 'Ἐπι'κπα -πεὶ 'βὸ "φο "βε ε γὰ Βαλὶ -λε νῆ -α. εἰν -πεὶ -τὸ μιν ἔν ἄνδρῃ βε, ε γὰ 'σαῦν Βαλὶ 'λε, ε γὰ τῆγῃ, εἰν ε γὰ 'κπα.

13 Ἐπὶ νῆν ε σὶ 'κπα βε, ε -κὼλᾶν ε μιν -νᾶν "κα ἔ? -σῆε, -πεὶ "σῆε μιν -νᾶν -κα ἔ δὶ. 'Ἐπι'κπα 'βε δρῆ. -Πεὶ νῆν ε σὶ 'κπα βε, γὰ 'σῖ εἰν γὰν σῆε πᾶ 'ἄ, 'νᾶν -ε γὰν ἄνδρῃ -κα ἔ. 'Ἐπι'κπα ζῆε -α δρῆδὶ 'βε -μᾶν μιν ἔν ἄνδρῃ -γῆε -πλεβλε "σῖ γι.

14 -Κᾶ -τὸ 'νᾶν, -πεὶ -τὸ μιν ἔν ἄνδρῃ 'σῖ Βαλὶ νῆ. 'Ἐπι'κπα 'ἄνδρῃ 'βὸ 'γῆ, βλᾶν νῆν 'μᾶν, εἰν ἄνδρῃ γὰ 'Ἐπι'κπα 'βὸ "λε -γῆ νᾶν -λε 'Ἐπι'κπα.

15 'Ἐπι'κπα δρῆ μιν ἔν ἄνδρῃ 'κα 'σῖα 'ἄνδρῃ 'βὸ 'νᾶ δὶ. Κὼ 'Ἐπι'κπα ἄνδρῃ "νᾶν 'ἄνδρῃ βε, μᾶν 'βε δρῆ δὶ. 'Ἐπι'κπα 'Ἐπι'κπα -α δρῆδὶ 'Ἐπι'κπα "νᾶν 'ἄνδρῃ βε, -α 'βὸ νῆν μᾶν δρῆ.

16 'Ἐπι'κπα ζῆε -γῆε -κὼνμᾶν 'νᾶν, ἄνδρῃ Βαλὶ -λε -πεὶ -τὸ μιν ἔν ἄνδρῃ "σῖα 'Ἐπι'κπα "γι "ἄ. Κὼ ἄνδρῃ "νᾶν 'ἄνδρῃ 'Ἐπι'κπα "νῆν μᾶν δρῆ ζῆε -α δρῆ δὶ.

17 'Ἐπι'κπα "σῆε 'Ἐπι'κπα 'βὸ ζῆε -α δρῆ 'ἄνδρῃ μᾶν δὶ. 'Ἐπι'κπα 'Ἐπι'κπα 'βὸ νῆν ἄνδρῃ -γῆε "λε νᾶν -λε 'Ἐπι'κπα βε -γῆε 'ἄνδρῃ 'ἄνδρῃ, εἰν μᾶν δρῆ.

18 Μᾶν -τὸ 'νᾶν, 'ἄνδρῃ βλᾶν 'γῆ, 'Ἐπι'κπα "γι "δρῆδὶ 'κα 'ἄνδρῃ νῆν ἄνδρῃ. Κὼ ἄνδρῃ "νᾶν 'ἄνδρῃ "γι "δρῆ, 'Ἐπι'κπα 'ἄνδρῃ 'πε' 'κα 'σῖα -α δρῆδὶ -α δὶ.

19 'Ἐπι'κπα "γι "νῆν -α -σῖ σὶ 'ἄνδρῃ 'γι "λε 'ἄνδρῃ βε, μᾶν 'βε 'δρῆ δὶ, 'Ἐπι'κπα 'Ἐπι'κπα "νῆν ἄνδρῃ "νᾶν 'ἄνδρῃ "νᾶν -α 'βὸ νῆν μᾶν δρῆ.

20 En -te an 'wɪ zɪɛ -a dra bɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, 'mɛn "cɛɛ dra 'an yɪɛ man dɪ. 'Pian 'wɪ 'wɪdɪ 'bɔ nɛn an drɛ -yrɔ "le nɔan -le 'wɪ 'zɔ bɛ -yɛɛ 'ta -tɔa 'an man, ɛn maan dra.

21 'Wɪnun 'bɔ nɛn maan dra zɪɛ, -yɛɛ -maan maan -tɔa 'nan, 'wɪ "yɪ "cin a 'an 'ji 'nan 'an drɛ, 'pian mɛɛn "tɔɛ -e 'an 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ.

22 'Mɛn ci "nrɔndɪ va bɛ, an Bali -le -pei -tɔ winun "siala 'wɪ tɪglɪ 'a "le 'an 'ta wɔla "da.

23 'Pian 'an drɛ winun -ko -si pee da zia. -Si pee zɪɛ e ya -si nɛn e 'ka "vale Bali -le -pei 'e 'kɔn dɪɛ -a. 'Ta wɔladɪ -si zɪɛ -a da bɛ, -yɛɛ 'an drɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'lɔ "le -yee nɔan -le 'wɪ 'zɔ. ɛn an 'wɪ 'wɪdɪ "dra.

24 'Wɪ -dan 'bɛ 'bɔ 'an man. -Tɪ nɛn maan ye -e 'yaan 'sɔ 'wɪ zɪɛ -yrɔ? ɛn -tɪɛ 'an "sia -ka -lɔ?

25 An -ciala Zozi Crizi -va -e 'an -kaa "tɪ Bali muo "fɔ, kɔɔ -yɛɛ 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

Maan 'le -sɛanla -a vɪdɪ -a 'nan, 'mɛn ci "nrɔndɪ va bɛ, an drɛ Bali -le -pei -lɔ "le -yee nɔan -le 'wɪ 'zɔ. 'Pian 'an drɛ winun va bɛ, an ya 'wɪ 'wɪdɪ 'lɔ "le -yee nɔan -le 'wɪ 'zɔ.

8

Bali lei 'saun 'bɛ Zozizan "paala

1 'Bɛ nɛn 'gɔɛ, minnun nɛn o drɛ Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ, Bali -le tin -tɛdɪ o da 'si o man.

2 Kɔɔ Bali lei 'saun 'bɛ o "paala. -Yee "wɛan 'belɪdɪ 'kpa drɛ -wee vɛ -a, ɛn o drɛ min -tɔwɪ "a o 'vale Zozi Crizi -a. 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan o 'sɔ 'wɪ 'wɪdɪ "le 'plɛblɛ 'lɔ, ɛn -ka -le 'plɛblɛ 'ka "nyian o da dɪ.

3 -Kaa ya blaminun -a -le "wɛan bɛ, Bali -le -pei 'ka -kɔlɛ 'wɪ 'wɪdɪ "le 'plɛblɛ 'sɪdɪ -a -kaa da dɪ.

'Pian Bali -a drε. 'E 'pɪ 'pa 'sia 'trɛda "le blamin -le 'wɪ 'zʊ. ɛn e tin -tɛ "da blaminnun -le 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man. E -ka 'wɪ zɪɛ -a -ji.

⁴ Bali 'wɪ zɪɛ -a drε 'nan -e 'wɪ nɛn -pei -a 'vɪ bɛ 'e drε -cee vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, -kaa -kɔan "min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ. E ya -kaa nɛn -ka'a 'ta 'wɔla -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun da dɪ, 'pian -kaa 'ta wɔla 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a ve bɛ -a da bɛ -cee vɛ -a.

⁵ Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, minnun nɛn o 'ta wɔla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun da bɛ, o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun nɛn waa -wɛɛman. 'Pian minnun nɛn Bali lei 'saun 'bɛ o "paala bɛ, 'wɪ nɛn e "sia Bali lei 'saun 'va bɛ, -a 'bɔ nɛn waa -wɛɛman 'nan 'o dra.

⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ta wɔladɪ min 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun da bɛ, -a 'le 'srannan "nɛn -kadɪ -a. 'Pian min nɛn yaa -wɛɛman 'nan, 'e 'ta wɔla 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a ve bɛ -a da bɛ, 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -yee vɛ -a. ɛn -fʊdɪ -trɔɔ a -yee vɛ -a.

⁷ Min nɛn e 'ta wɔla 'e 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun da bɛ, e ya Bali 'nanmanzan 'a. Kɔɔ ya'a 'ta 'wɔla Bali -le -peinun da dɪ. ɛn 'wɪ 'kpa, -a san 'ka 'kɔlaman -a drɛdɪ -a "fo "dɪ.

⁸ -Yee "wɛan minnun nɛn o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun 'bɛ o "paala bɛ, wa'a 'kɔlaman -e 'o 'sɔ Bali lɛ "fo "dɪ.

⁹ 'Cee vɛ bɛ, 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnun "cɛɛ 'ka "paala "nyian dɪ, 'pian Bali lei 'saun nɛn. -Te e ya 'wɪ 'kpa -a 'nan Bali lei 'saun a 'ka 'lɔ bɛ, -a -nan nɛn e 'ka "paala. Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn Crizi lei 'saun 'ka -yrɔ "dɪɛ, te -a san 'ka Crizi -le vɛ -a dɪ.

¹⁰ 'Pian 'cee vɛ bɛ, 'ka 'vale Crizi -a ka drε "le min -tʊwɪ "le 'wɪ 'zʊ. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, 'ka po -le -kɔndɪ 'le 'srannan "nɛn -kadɪ -a, ka 'wɪ 'wɪdɪ drε 'le "wɛan. 'Pian Bali 'ka drε min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ, -yee "wɛan Bali lei 'saun 'belidɪ -nɔn 'cɛɛ.

11 Bali 'bε Zozī Crizī wluan -kanōn 'va. -Yee "wεan kaa nēn Bali lei 'saun a 'ka 'lō bε, Bali 'bō 'belidī -nōan 'ka pō nēn e -taa "kalε bε -yrε. Kōō ka drε "le min -tōwli "le 'wī 'zō 'ka 'vale Bali lei 'saun 'a.

12 'An "būi Zozinōn, 'wī nēn Bali lei 'saun -a ve -cεε bε, -a da nēn -kaa 'ta wōla. -Yεε cī -kaa da "le fiēn -le 'wī 'zō. 'Pian wā'a vīε 'nan -kaa 'ta wōla -kaa 'bō 'cī 'sō wīnun da dī.

13 Kaa -tōa 'ka 'bō 'a 'nan, -te ka 'ta wōla 'ka 'bō 'cī 'sō wīnun da bε, -a 'le 'srannan "nēn -kadī -a. 'Pian -te ka Bali lei 'saun 'tōi ēn e 'ka 'bō 'cī 'sō wīnun yi -ka bε, 'belidī dra 'cee vε -a.

14 Minnun pεēnōn nēn Bali lei 'saun o "paala bε, o ya Bali -le 'nēnnun -a.

15 Lei nēn Bali -a -nōn 'cεε bε, -a -cī "cεε 'nan, ka ya Bali -le nōannun nēn o "klanman Bali lō bε waa dī. 'Pian -a -cī nēn 'nan, ka drε Bali -le 'nēnnun -a. -Yee "wεan nēn -kaa -kōlaman Bali laabōdī -a -kaa 'tī -baba.

16 Bali lei 'saun 'bō 'bε -cin -tōa -kaa 'jī 'nan, 'wī 'kpa, -kaa ya Bali -le 'nēnnun -a.

17 -Yee "wεan -te -kaa ya Bali -le 'nēnnun -a bε, "yinun nēn Bali -tō "da 'nan 'e dra 'yee minnun ε bε, -kaa blīnan a "va. -Kaa blīnan a "va -kaa 'vale Crizī -a. Kōō 'bε nēn 'gūε, -te -kaa ya -kaa yra yīnan Crizī -le "wεan bε, e dra 'wī 'kpa -a -e Bali 'e 'tō -dan -nōn -cεε -kaa 'vale Crizī -a tū -fōla "da "jī.

Zozinōn -taa "drεε Bali -le -dan "nēn "blīnōn 'a

18 Maan -tōa 'nan, Bali -le -dan nēn -kaa -taa "dreε -a "nēn "blīnōn 'a bε, e "mlīan yra yīdī nun pεēnōn nēn -kaa man tū 'gūε -a -jī bε -a da.

19 'Wl̄i 'kpa, Bali -le -dan z̄iε e -taa "dr̄εε Bali -le 'n̄ennun -le v̄ε -a t̄v -f̄ōla "da "ji. -Yee "w̄εan Bali -p̄ε dr̄ε f̄εnun p̄εen̄on 'ci 'kla "tra ȳi z̄iε -a -p̄end̄i -a d̄i.

20 K̄ōō Bali -p̄ε dr̄ε f̄εnun z̄iε o ya -nan 'e "tun, εn ȳi -t̄v b̄ōa "b̄ε -e o -nan 'e 'nyan. Bali -p̄ε dr̄ε f̄εnun 'b̄ō "c̄εε w̄εε 'nan 'e dr̄ε z̄i d̄i, Bali 'b̄ō 'b̄ε 'v̄i 'nan 'e dr̄ε z̄i. 'Pian Bali 't̄ō "da 'nan,

21 ȳi -t̄v b̄ōa "b̄ε, -ka -le 'pl̄εble z̄iε e "sia o da. T̄v z̄iε -a man b̄ε 'belid̄i n̄en Bali -le 'n̄ennun -le v̄ε -a b̄ε, e -k̄ōan -wee v̄ε -a "nyian.

22 -Kaa -t̄ōa 'nan, Bali -p̄ε dr̄ε f̄εnun p̄εen̄on b̄ε, o "koe "a -nyannan, εn o ya -trun̄nan "le l̄m̄on n̄en e -f̄ō -sr̄unan b̄ε -yee 'w̄l̄i 'z̄v.

23 'Pian Bali -p̄ε dr̄ε f̄εnun 'b̄ō 'saza "c̄εε d̄i, -kaa 'b̄ō "nyian -kaa n̄en Bali 'yee lei 'saun 'n̄on -c̄εε f̄ε 't̄εd̄ε -a b̄ε, -kaa ya -trun̄nan -kaa 'ji. -Kaa ya ȳi n̄en Bali -kaa dra 'yee 'n̄ennun -a 'e 'va nun b̄ε -a -p̄ennan. T̄v z̄iε -a man b̄ε, -ka -le 'pl̄εble 'ka 'k̄ōan "nyian -kaa da d̄i.

24 'B̄ε n̄en 'ḡv̄ε -kaa 'bli a "da 'nan, -kaa ya -kaa 'sid̄i 'w̄l̄i 'ji, 'pian -a -ci 'ka tian 'e b̄ōlad̄i 'wein d̄i. K̄ōō -te f̄ε n̄en min 'bli -a -yr̄ε 'nan yaa 'ȳi b̄ε, wa'a "nyian -a ve 'nan -a 'bli -a -yr̄ε "d̄i. F̄ε n̄en min -a ye 'e ȳiε 'a b̄ε ya'a 'k̄ōlaman -e 'e v̄i 'nan 'e 'bli a -yr̄ε "d̄i.

25 'Pian -c̄εε v̄ε b̄ε, f̄ε n̄en -ka'a ye tian -kaa ȳiε -a d̄iε, -a l̄ε n̄en -kaa 'bli a, εn -kaa 'man a 'e -srand̄i -a man -p̄end̄i -a.

26 Bali lei 'saun 'b̄ε -t̄ōa -kaa 'w̄lu 'w̄l̄i z̄iε -a dr̄εd̄i -a. -Kaa "koe 'ka -kaa da d̄i, εn z̄i k̄ō -kaa 'w̄l̄i tin 'ba Bali l̄ε b̄ε, -ka'a t̄ōa d̄i. -Yee "w̄εan n̄en Bali lei 'saun 'b̄ō 'b̄ε -t̄ōa -kaa 'w̄lu -e 'w̄l̄i n̄en blamin 'ka 'k̄ōlaman -a v̄id̄i -a d̄iε 'e v̄i Bali l̄ε.

27 'En Bali 'b̄ō n̄en e min ci w̄l̄i -t̄ōa "b̄ε, 'w̄l̄i n̄en Bali lei 'saun ci "vale 'e ve b̄ε, yaa -ci maan. K̄ōō minn̄un

nēn o cī Bali -le vε -a bε, o lε nēn Bali lei 'saun Bali trv "baa "le zī Bali cī "va "bε -yee 'wī 'zv.

28 -Kaa -tōa 'nan, 'wī pεεnōn nēn e bōa Zozinōn man bε, Bali -a dra -e 'e 'kōn -wee 'wī "yi "a. Kōō o Bali ye "yi, εn e o laabv "le zī e cī -a 'bō 'cī 'sō 'a bε -yee 'wī 'zv.

29 Minnun nēn Bali o 'si "va 'e 'cēn bε, e o 'pla 'e 'cēn 'nan, o -taa "drεlε "le 'e 'pī -le 'wī 'zv. Yaa drε zīε 'nan, -e -a 'pī 'e 'kōn "bōinun "kaga zīε o yei 'nēn flin -a.

30 Minnun nēn Bali o 'pla 'e 'cēn bε, e o laabv. En o 'bō nēn e o laabv bε, e o drε min tīglī 'a 'e 'lε. En o 'bō nēn e o drε min tīglī 'a 'e 'lε bε, e 'tō -dan nōn -wlε.

Bali -le blamin yīdī "yi "bε -a -kōōn "manvε "ka "dī

31 'Wī pεεnōn zīε e ya "le 'e -kaa "koe "tō -kaa da. Kōō -te Bali a -kaa va zīa bε, min 'e 'cī "paa -kaa man, 'pīan ya'a -kōlaman 'wī 'tō drεdī -a -cεε "fo "dī.

32 Bali 'ka 'e 'pī 'tōlε 'e "tun "dī, yaa -nōn 'sraga bōvε -a -kaa pεεnōn man. -Yee "wεan e 'wī "yi pεεnōn dra -cεε -kaa 'vale -a -pī -a.

33 Minnun nēn Bali o 'si "va 'nan 'o 'kōn 'yee vε -a bε, min -tv 'ka 'kōlaman 'wī 'tōdī -a o man dī. Kōō Bali o drε min tīglī 'a 'e 'lε.

34 'Wī 'kpa nēn, min -tv 'ka 'kōlaman tin -tēdī -a o da dī. Kōō Zozi Crizi -ka -wee "wεan. En "nyian bε, e wluan -kanōn 'va, εn e ya Bali -pε "yi "da 'nan te e Bali trv "baa -kaa Zozinōn 'le 'wī man.

35 Crizi -le -kaa yīdī "yi zīε, -mε 'bε -kōlaman -kaa 'sidī -a -a -sru? -Te e ya yra yīdī -a oo, ya'a 'kōlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dī. En -te e ya "klandī -a oo, ya'a 'kōlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dī. En -te e ya 'tε 'padī min da -a oo, ya'a 'kōlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dī. En -te e ya dra -tēdī -a oo, ya'a 'kōlaman

-e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya 'yalɛ -tɛdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya 'wɪ bɔdɪ min man -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ. ɛn -te e ya -kadɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "fo "dɪ.

³⁶ 'Wɪnun zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Kv drɛ 'yie vɛ -a -le "wɛan

tʊ -tʊdʊ pɛɛnɔn man bɛ,

'kʊ 'ta a 'e "fluladɪ -ka ɛ.

ɛn minnun 'kʊ "siala 'blanun nɛn o ya -tɛvɛ -a bɛ waa.»

³⁷ 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, maan ve 'cɛɛ 'nan, -kaa wulo bɔala "va. Bali nɛn e -kaa 'yɪ "yɪ "bɛ, -yɛɛ dra -e -kaa wulo 'e bɔla "va.

³⁸ Maan -tɔa 'kpa tɪglɪ 'nan, fɛ -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -yɛɛ yɪdɪ "yɪ -sru "dɪ. -Te e ya -kadɪ -a oo, ɛn -te e ya 'belidɪ -a oo, -a -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. -Te e ya Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ waa oo, ɛn -te e ya lei -wɪdɪnun -a oo, -a -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. -Te e ya tʊ 'gʊɛ -a -ji fɛnun -a oo, ɛn te e ya tʊ nɛn e -taa "bɛ -a -ji fɛnun -a oo, -a -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ. -Te e ya fɛnun nɛn o min "paala bɛ waa oo, -a -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si -a -sru "dɪ.

³⁹ 'O 'kɔn laji oo, ɛn 'o 'kɔn 'trɛda oo, wa'a 'kɔlaman -e 'o -kaa 'si -a -sru "dɪ. 'Wɪ 'kpa nɛn, Bali -pɛ drɛ fɛ -tʊ 'ka 'kɔlaman -e 'e -kaa 'si Bali -le blamin yɪdɪ "yɪ -sru "dɪ. Yɪdɪ "yɪ zɪɛ Bali ciɪla -kaa san Zozi Crizi -va ɛn yaa -ci kɔɔn -cɛɛ.

9

Izraɛl 'nɔn -mienun Bali -le "yɪ 'fɔla 'o "trɔɛn -sru

1 'Wɪ nɛn an "ta -a ve 'gʊɛ, Crizi -a -tɔa 'nan 'wɪ tɪglɪ nɛn. 'Wlu "cɛɛ maan -sɛan "dɪ. Bali lei 'saun -a -tɔa "nyian 'nan 'wɪ 'kpa nɛn, ɛn 'mɛn 'ci "nrɔndɪ 'ka tin tɛa 'an da "fo "dɪ.

2 -Te 'an 'ci nrɔn 'an "bʊɪ Izrael 'nɔn da bɛ, an 'ta dra -trɔdrɔ, ɛn 'wɪ "naan 'an man.

3 -Yee "wɛan "te 'mɛn 'sidɪ Crizi man -kɔlaman paan -a drɛdɪ -a -e 'an "bʊɪ Izrael 'nɔn 'o 'si 'wɪ 'ji bɛ, "te maan wɛɛ 'nan Bali 'e 'an 'si Crizi man -kɔɔbli.

4 'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ nɛn Bali -a drɛ Izrael 'nɔn lɛ bɛ -a da! Bali o drɛ 'yee 'nɛnnun -a. ɛn e 'tɔ -dan nɔn -wlɛ. ɛn e -tɔ 'e wei da -wlɛ 'nan, -si a 'e 'lɛ 'sʊdɪ -wlɛ -e 'o -pli 'e man. ɛn e 'yee -pei -tɔ wɪnɪn -nɔn -wlɛ. ɛn zɪ kɔ 'wee 'pan bɛ, yaa 'vɪ -wlɛ. ɛn e -tɔ 'e wei da -wlɛ 'nan, 'e o "sia 'wɪ 'ji.

5 ɛn o tranun nɛn 'li bɛ, -wɛɛ cɪ Bali -le min -dandannun -a. ɛn "nyian bɛ Crizi nɛn min 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, o va nɛn waa -ya blamin -a. Bali nɛn e ya fɛ pɛɛnɔn da bɛ, 'tɔ -dan 'e 'kɔn -yee vɛ -a 'wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ -a man 'li 'trilii. Amen!

-Tɪnun 'bɛ cɪ Bali -le minnun tɪglɪ 'a?

6 'Wɪ nɛn Bali -tɔ "da Izrael 'nɔn lɛ zɪɛ -a "nɛn "fʊ 'e "tun? -Cɛjɛ -a "nɛn 'ka 'fo 'e "tun "dɪ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Izrael 'nɔn pɛɛnɔn "cɛɛ cɪ Bali -le minnun -a dɪ.

7 O ya Abraam kludanɔn 'a. 'Bɛ a zɪ, 'pian o pɛɛnɔn "cɛɛ cɪ Abraam -le 'nɛnnun nɛn Bali -a 'vɪ bɛ waa dɪ. Kɔɔ Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan: «'ɪ 'pɪ Izak 'bɛ -taa 'i kludanɔn 'yalɛ.»

8 'Wɪ zɪɛ yaa -kɔɔnman -cɛɛ 'nan, 'nɛnnun nɛn Abraam o -ya 'e 'pɔn -ji bɛ, o pɛɛnɔn "cɛɛ cɪ Bali -le 'nɛnnun -a dɪ. 'Pian 'nɛnnun nɛn e o -ya 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da bɛ, -wɛɛ cɪ 'o "nrɔndɪ "le Abraam kludanɔn 'le 'wɪ 'zʊ.

9 Kōō 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ. E 'nan: «Lɛ pee, tʊ 'bō 'lein 'gʊɛ -a man bɛ, "mɛn vɪnan 'an 'ta bɛ, tɛ 'i nan Sara 'nɛn 'klɔnmɔn -ya.»

10 ɛn "nyian bɛ, 'wɪ nɛn e drɛ Rebeka -le vɛ -a bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da. 'O 'vale 'kʊ tra Izak -a 'o 'pɔn 'si.

11-12 Tʊ nɛn tɛ wa'a tian 'nɛnnun 'bō yra yɪlɛ dɪ, ɛn Bali -a 'vɪ Rebeka lɛ 'nan: «'Nɛn ceje 'bɛ -taa "drɛlɛ 'e -suannɛn 'suzan 'a.» Tʊ nɛn Bali 'wɪ zɪɛ -a vɛ Rebeka lɛ bɛ, tɛ 'nɛnnun 'bō 'ka tian 'wɪ 'wɪdɪ "tʊwɪ "drɛlɛ dɪ, ɛn wa'a tian 'wɪ "yi "tʊwɪ "drɛlɛ dɪ. 'Wɪ zɪɛ yaa -kōōnman -cɛɛ 'nan, Bali 'ka min sia "va 'yee vɛ -a 'e drɛ wɪnun man dɪ. 'Pian Bali min "sia "va "lɛ zɪ e cɪ "va "bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

13 'Wɪ 'kpa nɛn, 'wɪ zɪɛ -yɛɛ dra. Kōō e ya 'crɛn -tɛdɪ 'nan: «An Zago 'yɪ "yi, ɛn an 'nan Ezo man.»

14 'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan zɪɛ, -a -ci nɛn 'nan Bali 'ka 'wɪ 'dra 'e 'nɔan da dʊʊ? -Cɛjɛ, -njɛɛ dɪ.

15 'Pian 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Moizi lɛ bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da "tʊ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan:

«Min nɛn an cɪ "vale 'an nyrinda "sia bɛ,
-a san nɛn maan nyrinda "sia.

ɛn min nɛn an cɪ "vale 'an "paa "va "bɛ,
-a san va nɛn an "paa.»

16 -Yee "wɛan Bali -le min nyrinda 'sidɪ 'lee -yee 'padɪ min va bɛ, ya'a 'sia min 'bō 'va dɪ. ɛn e 'ka 'nan min -a -wɛɛman 'e 'bō 'le 'plɛblɛ 'a dɪ. 'Pian e "sia Bali 'bō nɛn min nyrinda -sɛan "da "bɛ -a va.

17 ɛn "nyian bɛ, 'ka 'ci "nrɔn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Ezipti mingɔnnɛn nɛn waa laabo Faraɔn bɛ -yrɛ "bɛ -a da. Kōō e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Mɛin drɛ mingɔnnɛn -a,

'nan 'yie "wɛan

-e minnun 'o 'mɛn 'plɛblɛ 'ci yi,

-e 'waan 'tō fuilaman
'trēda 'lēglōn pēenōn 'ji.»

18 'Wūnun zīē -wēē -kōōnman 'nan, min nēn Bali -a
"vale 'e nyrinda "sia bē, -a san nēn yaa nyrinda "sia.
En min nēn Bali -a "vale 'e 'bli da -tōa 'plēblē -e 'e vīlē
'e 'wī 'ci man dīē, -a san lē nēn yaa dra.

19 -A -mienan blamin -kōlaman -a laabōdī -a
'nan: «-Te 'bē -a zīē, -mē "le "wēan nēn Bali 'wī "nēn -
kōōnman min lē "mēn? Kōō min -tū 'ka 'kōlaman -sa
-fōdī -a Bali 'nēan dī.»

20 E ya "le 'an laabū 'nan: «-Tī nēn blamin -a, en e -
sa -fōa Bali 'nēan?» Kōō blamin a Bali -pē drē fē "tun
"a. En -pē drē fē 'ka 'kōlaman -e 'e 'wī 'tō 'e drēzan
man dī.

21 -Kaa -tōa 'wein 'nan, -pō nēn -pō -tōzan cī "vale
'e -tōa "bē, -a 'bō nēn yaa -tōa. Yaa -mie -tōa "bē, wēē
bōala 'ji min "fli yaa cin yūnan, en yaa -mie -tōa "bē,
'o ya fēnun tre -ji vē -a. Zī blamin cī Bali lō zīē.

22 -Yee "wēan, -te Bali a "va 'nan 'e 'yee nyran -
blidī -ci -kōōnman -e minnun 'o 'yee 'plēblē 'cī yī bē,
-a -nōan da nēn. 'Pian minnun 'bō nēn o cī paan "le
'nan Bali 'e nyran -bli o va -e 'e o -nan -nyan zīē, Bali
'e 'man -sran o va.

23 Bali 'wī zīē -a drē min peenun nēn e ya "vale
'e o nyrinda "sia bē -wee "wēan. Minnun zīē e 'o 'si
"va 'e 'cēn 'nan -e 'o 'yee -dan cī yī.

24 -Kaa 'bō Zozinōn nēn, en -kaa ya 'lēglōn 'tōdū -ji
'nōn 'a. Bali 'ka min laabōlē Zuif 'nōn 'saza 'va dī.

25 'Wī zīē Bali 'lewei vīzan -tū a 'li waa laabo Oze,
yaa 'vī -a -nan 'mōn. Kōō yaa crēn -tē Bali -le 'fluba
'ji 'nan:

«Minnun nēn o 'ka 'e 'cēn 'mēn minnun -a dīē,
an -taa "o laabōlē 'mēn minnun.
En 'lēglōn nēn

ma'an yuε "yi 'e 'cεn dε,
an -taa -a laabυε 'an 'ci 'sɔ 'lεglɔn.

26 Εn "nyian bε, minnun nεn
maan 'vι -wλε 'nan,
ka 'ka 'mεn minnun -a dε,
'o 'tɔ -taa "kɔnlε Bali nεn
-a yiε -a "man "bε,
-yee 'nennun.»

27 'Pian Izrael 'nɔn 'bɔ 'le vε -a bε, Bali 'lewei vιzan
-tυ nεn 'li waa laabo Ezai bε e 'wι 'tυ 'vι -a -nan 'mɔn.
Kɔɔ yaa cρεn -tε Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«-Te Izrael 'nɔn a "kaga
'le 'nan jemie man nyρεn -le 'wι 'zυ ɔɔ,
o va min "nεn
"wεnnεn "cε "nεn
Bali -a "sia 'wι 'ji.

28 'Wι nεn Minsan -a 'vι 'nan
'e dra 'trεda bε,
yaa 'le sɔɔman "fo,
εn yaa dra tada.»

29 Εn Ezai -a 'vι "nyian 'e 'cεn 'nan:

«"Te 'e 'kɔn 'nan
'plεblε pεεnɔn 'san Bali 'ka -kaa klu "wεnnεn 'tυlε
'trεda dε,

"te -kaa -nan -nyan "le 'fla nεn
waa laabo Sodɔm bε -yee 'wι 'zυ,
εn "te -kaa -nan -nyan "le 'fla nεn
waa laabo Gomɔr bε -yee 'wι 'zυ.»

*Yi -tεradι Zozι Crizi da man nεn Bali min "siala 'e
'lε min tiglι 'a*

30 'Wι nεn an "sia -a vιnan zιε, -a 'le 'srannan "nεn
'nɔn? -Nyρεn 'nan, minnun nεn o 'ka Izrael 'nɔn 'a
dι, εn o 'ka -a -wεεnan 'nan, 'o -kɔan "min tiglι 'a Bali

'le dɪɛ, Bali o "siala min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ -wee yi -tɛradɪ 'e da man.

³¹ 'Pian Izrael 'nɔn 'bɔ nɛn waa wɛɛ 'kpa tɪglɪ 'nan, 'ta wɔladɪ -pei -tɔ wɪnun da 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a nɛn 'o -kɔan "min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ bɛ, wa'a bɔlɛ -ji dɪ.

³² -Mɛ "le "wɛan nɛn Izrael 'nɔn 'ka bɔlɛ -ji dɪ? Fɛ -le "wɛan nɛn wa'a bɔlɛ -ji dɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, -wee -kɔndɪ "min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ bɛ, wa'a -wɛɛlɛ 'nan 'e 'si 'wee yi -tɛradɪ Bali da va dɪ. 'Pian waa wɛɛ 'nan, 'o -kɔan "min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ 'ta wɔladɪ -pei -tɔ wɪnun da 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a. -Yee "wɛan o srɔɛn -wi -kɔlɛ nɛn e min -tiala bɛ -a man. -Kɔlɛ zɪɛ Crizi nɛn.

³³ 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Bali "e 'nan,
an -kɔlɛ -tɔ 'pla Zeruzalɛm.
-Kɔlɛ zɪɛ minnun srɔɛn -wia "man,
ɛn e minnun -tiala.
Min oo min nɛn
e yi -tɛra -kɔlɛ zɪɛ -a da bɛ,
-a -pɛ 'ka 'sɛanla 'e "tun "dɪ.»

10

¹ 'An "bɔɪ Zozinɔn, 'an 'nanman wɪ a -tɔwli, ɛn 'wɪ nɛn maan laabo Bali lɔ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a bɛ e ya -tɔwli. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan Bali 'e Zuif 'nɔn 'si 'wɪ 'ji.

² 'Wɪ 'kpa, maan ve o man 'nan, o ya 'o kɔaladɪ Bali man 'kpa tɪglɪ. 'Pian wa'a 'wɪ 'tɔdɪ paa "va "dɪ.

³ Kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a drɛ 'nan -e 'e blamin 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ bɛ, wɛɛ -fɔla 'o "trɔɛn -sru. 'Wɪ zɪɛ wa'a -ci maan "fo "dɪ, ɛn waa -wɛɛman tian 'nan 'o dra 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a -e 'o -kɔn min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ.

⁴ 'Pian -kaa -tɔa 'nan, 'ta wɔladɪ -pei -tɔ wɪnun da -e Bali 'e min 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ bɛ, Crizi -a yi -ka.

E Bali -le -pei -tō wɪnun 'lɛ sɔɔ, -yee "wɛan 'bɛ nɛn 'gʊɛ, yi -tɛradɪ Crizi 'bɔ da man nɛn Bali min "siala 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a.

⁵ 'Wɪ nɛn Moizi -a 'vɪ bɛ, 'ka 'ci "nrɔn "da "tʊ! 'Ta wɔladɪ -pei -tō wɪnun da -e Bali 'e min 'sia min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ bɛ, Moizi -a 'wɪ crɛn -tɛ. Yaa crɛn -tɛ 'nan: «Min nɛn e 'ta 'wɔla -pei -tō wɪnun da, ɛn ya'a -a -tʊwli "cɛ "srɛlɛ dɪɛ, e 'belidɪ ye.»

⁶ ɛn min -tʊdʊ pɛɛnɔn nɛn Bali o 'sia 'e 'lɛ min tɪglɪ 'a 'wee yi -tɛradɪ 'e da man bɛ, -wee vɛ a "yi. Kɔɔ Moizi -a crɛn -tɛ "nyian 'nan:

«Te 'i 'ci "nrɔn 'nan,
-tɪɛ -taa "kʊlɛ laji
-e 'e 'ta min 'sizan 'wɪ 'ji -a dɪ?»

⁷ «ɛn te 'i 'ci "nrɔn "nyian 'nan,
-tɪɛ -taa "kʊlɛ -yremo fla
-e 'e min 'sizan 'wɪ 'ji wluan -kanɔn 'va dɪ?»

⁸ 'Pian -wee vɛ nɛn 'gʊ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:
«Bali wei a 'e -plidɪ 'ka man -kogo.
E ya 'ka 'bɔ 'le,
ɛn e ya 'ka soubɪ ji.»

'Wɪ zɪɛ e ya yi -tɛradɪ Bali da 'wɪ nɛn kʊa ve 'cɛɛ bɛ -a.

⁹ -Nyɛn 'nan, min oo min nɛn yaa ve 'e 'le 'nan, Zozi a Minsan -a, ɛn e yi -tɛala "da 'nan, Bali -a wluan -kanɔn 'va bɛ, min zɪɛ Bali -taa -a 'silɛ 'wɪ 'ji.

¹⁰ Kɔɔ -te min yi -tɛala Crizi da 'e 'bli pɛɛnɔn 'a, ɛn yaa ve 'e 'le 'nan, -yɛɛ cɪ Minsan -a bɛ, min zɪɛ Bali -taa -a 'silɛa min tɪglɪ 'a 'e 'lɛ, ɛn yaa "sia 'wɪ 'ji.

¹¹ 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'flubɪ 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:
«Min oo min nɛn

e yi -tera Minsan da be,
-a -pe 'ka 'seanla 'e "tun "di.»

12 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ zɪɛ e ya blamin -tɔdɔ
pɛɛnɔn 'le vɛ -a. -Te min a Zuif min -a oo, ɛn -te min
a 'lɛglɔn 'pee -ji min -a oo, o san a -tɔwli. ɛn e "yi
"dra min -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn waa trɔ "baa bɛ -wɛ.

13 Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Min oo min nɛn
e Minsan trɔ "baa bɛ,
Bali -taa -a 'silɛ 'wɪ 'ji.»

Izraɛl 'nɔn 'le toba wei "ka "di

14 -Kaa -tɔa 'nan, -te minnun 'ka yi tɛala Minsan
da dɪɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o trɔ 'ba dɪ. ɛn -te minnun
'ka Minsan -le 'wɪ manɛ dɪɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o yi
-tera "da "di. ɛn -kaa -tɔa "nyian 'nan, -te min 'ka
Minsan -le 'wɪ vɪɛ minnun lɛ dɪɛ, wa'a -kɔlaman -e
'o man dɪ.

15 ɛn min -tɔ "ka -e 'e Minsan -le 'wɪ vɪ minnun lɛ,
te Minsan 'ka -a 'palɛ -sia dɪ. 'Pian 'wɪ zɪɛ Bali -a drɛ
Izraɛl 'nɔn "le "lɛ. 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba
'ji 'e 'cɛn bɛ, -a da wɪ 'bɛ drɛ -wee vɛ -a. Kɔɔ e ya 'e
'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«E drɛ 'wɪ "yi "a,
ɛn minnun nɛn
o 'wɪ 'nɔnnɔn vɛ bɛ o -ta.»

16 'Pian Izraɛl 'nɔn "kaga 'ka 'ta wɔɛa 'wɪ 'nɔnnɔn
zɪɛ -a da dɪ. 'Wɪ 'bɔ nɛn waa drɛ zɪɛ Bali 'lewei vɪzan
Ezai nɛn 'li bɛ yaa 'vɪ -a -nan 'mɔn. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ
Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan, min "kaga 'ka yi -tɛɛa 'yie 'wɪ nɛn
kɔa 'vɪ bɛ -a da dɪ.»

17 Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, yi -tɛradɪ Bali da bɛ -a pou 'sia
'wɪ nɛn min -a maan "bɛ -a va. ɛn 'wɪ zɪɛ 'wɪ 'pee
"cɛɛ dɪ, Crizi -le 'wɪ nɛn.

18 -Yee "wεan maan laabo "mεn 'nan, 'wι zιε -a 'bō nεn Izrael 'nōn 'ka "o "manlε dυυ? -Cεjε, -njεε dι. Waa 'man -goezee. Kōō e ya 'e 'cρen -tεdι Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan -le 'pasianōn 'kυ
'trεda fε pεεnōn 'nan,
εn o wei fuilaman 'trεda "fo.»

19 -Te 'bε "cεε dιε, 'wι nεn waa 'man bε -a 'bō nεn wa'a -ci manlε dυυ? -Cεjε, -njεε dι. Waa -ci 'man -goezee. Moizi -wee 'wι 'vι 'e 'cεn. Kōō yaa cρen -tε o man 'nan:

«Bali "e 'nan,
an -taa -a drεlε
-e 'ka man bυ minnun nεn
wa'a 'kōan paan 'mεn minnun -a dιε o va.
εn an -taa 'bli 'fōlε 'ka 'ji minnun nεn
wa'a paan 'an 'tōa dιε o man.»

20 εn Ezai "e 'wι zιε -a 'vι "nyian. Kōō yaa cρen -tε 'nan:

«Bali "e 'nan,
minnun nεn o 'ka paan 'an -wεεnan dιε waan 'yι.
εn minnun nεn
wa'a -wεεlε paan 'nan
'waan -tōa "dιε,
'an 'fli kōōn -wlε.»

21 'Pian Ezai -a 'vι Izrael 'nōn 'le vε -a 'nan:

«Bali "e 'nan,
'an 'pε -fυ 'e 'sυdι "ji minnun nεn
o "trōen "yuyu "taan,
te waan wei fuimlan 'nan bε -wlε.»

11

Bali 'ka 'e yιε 'silε 'yee minnun Izrael 'nōn 'va dι

1 -Yee "wεan maan laabo "mεn 'nan, Bali 'e 'pε 'si Izrael 'nōn -sru 'nan o 'ka "nyian 'yee minnun

-a duv? -Ceje, e 'ka zi "fo "di. Koo 'an 'bo 'gve, Izrael min nen 'maan, en Abraam 'be ci 'an tra -a. Waan 'ya Benzamen kluda.

² Bali 'ka 'e 'pe 'sile Izrael 'non nen e o 'si "va 'e 'cen be o -sru 'nan o 'ka "nyian 'yee minnun -a di. 'W1 nen 'e 'cnen -tedi Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Eli Izrael 'non man w1 'pla Bali le be, 'ka 'ci "nrøn "da.

³ 'W1 nen Eli -a 'vi be -nyren 'nan:

«Minsan,

Izrael 'non 'i 'lewei v1nøn tee,

en fenan peenøn nen minnun 'sraga 'bo 'yie be, waa -nan wii.

'An 'towl1 'men 'f1 'i 'lewei v1zan -a

en o ya -a -weenan 'nan 'waan -tea.»

⁴ -Me "w1 nen Bali -a 'vi Eli le? Yaa 'vi -yre 'nan:

«An minnun 'si "va -kpi 'søravli (7.000) 'men ve -a.

Minnun z1e wa'a 'o "po -sønlea yiba "min nen

waa laabo Baal be -a wlu -e 'o bo di.»

⁵ -A -towl1 "nen "nyian tian ceegv yi -a. Bali "yi dre Izrael 'non le, en e min "nen "wennen "ce 'si "va 'yee ve -a.

⁶ E 'ka 'nan o dre w1nun man nen Bali "yi z1e -a dre di. -Te 'e 'køn 'nan o dre w1nun man nen be, "te maan ve 'nan Bali -le "yi z1e "yi "cee di.

⁷ 'W1 nen an "sia -a v1nan z1e, -a 'le 'srannan "nen 'nan, fe nen Izrael 'non ci -a -weenan be, o peenøn 'ka -a y1e di. Minnun nen Bali o 'si "va o yei "be -wee 'y1, 'pian min -mienun -le ve be Bali o 'bli 'ta -t1 'pleble -e 'o v1e 'o 'w1 'w1 man di.

⁸ 'W1 z1e e ya 'e 'cnen -tedi Bali -le 'fluba 'ji. Koo e ya 'e 'cnen -tedi 'nan:

«Bali yi -f1a o da 'nan

-e 'o v1e 'o 'w1 't1 di,

en -e 'o v1e 'o fenan y1 di,

ɛn -e 'o vɪɛ 'o 'wɪ man dɪ.
E ya zɪɛ -trilii ɕɛɛɣv yi -a.»

⁹ 'Wɪ 'tɔwli zɪɛ mingɔnnɛn David nɛn 'li bɛ, "e 'vɪ
'nan, e bɔa "o man "nyian. Kɔɔ yaa ɕrɛn -tɛ 'nan:

«-Wee "fɛdi drɛdɪ bɛ,
'e drɛ "le 'nan san nɛn
waa nyɛn 'o 'bɔ 'fli lɛ -e 'e o 'kun.

ɛn 'e drɛ "le 'nan "se "nɛn
waa -tin 'o 'bɔ 'fli lɛ -e 'e o 'kun.

ɛn "nyian bɛ 'e o 'si Bali man -kɔɔbli,
-e Bali 'e 'wɪ "nɛn -kɔɔn -wɛɛ.

¹⁰ Bali 'e o yiɛ 'wɪ

-e 'o vɪɛ 'o fɛnan yɪ dɪ.

ɛn 'o 'fɔ nɔan -a 'li 'trilii.»

Zozinɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Paul 'wɪ 'pla -wɛ

¹¹ Maan laabo "mɛn 'nan, 'wɪnɔn nɛn an "sia -a
vɪnan zɪɛ, -a -ci nɛn 'nan, Bali 'e 'pɛ 'si Izraɛl 'nɔn -
sru 'li "fo "le vɛ -a? -ɕɛjɛ, -njɛɛ "fo "dɪ. 'Pian -wee
"trɔɛn "yuyɪ 'tandɪ -le "wɛan nɛn Bali 'lɛɣlɔn 'pɛɛ -
ji minnɔn 'si 'wɪ 'ji. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e Izraɛl 'nɔn 'o
man -wɛɛ man bɔdɪ -a 'nan Bali 'e 'o 'sia min tɪɣlɪ 'a
'e 'lɛ.

¹² -Kaa ye 'nan, Izraɛl 'nɔn 'le "trɔɛn "yuyɪ nɛn
waa 'tan bɛ, -yɛɛ "yi -dan drɛ 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn lɛ.
ɛn -wee 'sidɪ Bali man 'bɔ zɪɛ, e "yi -dan drɛ minnɔn
nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wɛɛ. -Yɛɛ "wɛan tɔ nɛn
Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn -fɔa Zozi 'va bɛ, "yi zɪɛ e -ciala "da
min -tɔdɔ pɛɛnɔn 'le vɛ -a.

¹³ 'Ka pɛɛnɔn nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, maan ve
'ɕɛɛ 'nan, Zozi 'an drɛ 'yɛɛ 'pa 'siazan -a 'ka 'va zia.
'Wɪ zɪɛ yaan 'ci "nranman 'kpa tɪɣlɪ.

¹⁴ Kɔɔ -a -cin a 'an 'ji 'nan, 'ɕɛɛ drɛdɪ min tɪɣlɪ 'a
Bali 'lɛ 'le "wɛan bɛ, man bɔdɪ -wɛɛlɔn 'an "bɔɪ
Zuif 'nɔn 'ji, -e 'o man -wɛɛdɪ 'sia 'nan Bali 'e 'o 'sia

min tighl 'a 'e 'lε. 'Wl zιε -yεε -maan 'lōō -e 'an -kōla o 'fli yaa 'sidl -a 'wl 'ji.

15 -Kaa -tōa 'nan, tō nēn Bali 'e 'pε 'si Izraēl 'nōn -sru "bε, -a -nan nēn e -si 'lε 'sυ εn 'o 'vale 'trēda min -tōdυ pεεnōn 'a o yei "sēn 'e cin va. -Yee "wεan tō nēn Bali o -sēan "nyian 'e 'va bε, 'wl nēn e -ciala "da "bε e dra. 'Wl 'kpa, yi zιε -a da bε minnun nēn o kaa bε o wuanla -kanōn 'va.

16 E ya "le 'an 'wl -kōōn "man wl -tυ vl 'cεε. -Te fε -tυ a εn waa tēdε -nōn Bali lε bε, fε zιε -a pεεnōn dra 'saun Bali 'lε. -A -tōwli "nēn "nyian 'gυ. Yiba "nēn -a pou a Bali -le vε -a bε, te -a pεεnōn drε Bali -le vε -a.

17 Izraēl 'nōn a "le yiba nēn waa pε -mie cεεn "da "bε -yee 'wl 'zυ. En 'ka 'bō nēn ka 'ka Zuif 'nōn 'a dιε, 'cεε cι "le 'nan plō -ji yiba "pēnun nēn waa -tōō yiba "pēnun zιε o "pa 'ji bε -wee 'wl 'zυ. 'Bε nēn 'gυε 'cee 'pleble "sia yiba 'bō pou ji.

18 -Yee "wεan te 'ka 'fli 'sia 'nan ka "yi "mlian yiba "pēnun nēn ka ya o "pa 'ji bε o da dι! -Te 'wl zιε -a -cin nēn 'ka 'ji bε, e ya "le 'an vl 'cεε 'nan, cεε "cεε cι 'ka 'tōdι yiba "pou wlu dι, 'pian -yεε cι 'e 'tōdι 'ka 'wlu.

19 En -a -mie dra bε, kaa ve 'nan: «'Wl zιε e ya 'wl 'kpa -a. 'Pian Bali yiba "pēnun zι o cεεn "da 'nan -e 'kū drε o "pa 'ji 'nōn 'a.»

20 Maan ve 'cεε 'nan, 'wl 'kpa nēn kaa 'vl. 'Pian -a -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, wa'a yi -tēlεa Bali da dι, -yee "wεan nēn e o 'si 'nan. En 'cee yi -tēradι Bali man nēn ka drε o "pa 'ji 'nōn 'a. -Yee "wεan te 'ka 'fli 'sia 'nan ka "yi "mlian o da dι, 'pian 'ka "klan Bali lō!

21 Kōō Zuif 'nōn 'bō nēn o cι Bali -le minnun wlε tighl 'a bε, Bali 'ka o 'tūlε 'e "tun "dι. -Yee "wεan -te kaa drε "le -wee 'wl 'zυ bε, ya'a 'ka 'tōe 'e "tun "fo "dι.

22 'Wɪ nɛn an "sia -a vɪnan 'gʊɛ -a da bɛ, 'ka Bali -le 'yi "nanjɛn -tʊ! ɛn 'ka -yee 'wɪ 'tɔndɔn -nanjɛn -tʊ! Bali -a kɔɔn minnun nɛn o 'si -a -sru "bɛ -wɛɛ 'nan 'yee 'wɪ a 'tɔndɔn, ɛn e "yi drɛ 'cɛɛ. 'Ka 'fʊ -yee "yi zɪɛ -a -sru, -te bɛ "cɛɛ dɪɛ, 'ka 'bɔ "nyian Bali "cee 'si wo -nan "le zɪ yaa drɛ yiba "pɛ tɛdɛnun lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

23 ɛn Izraɛl 'nɔn 'bɔ 'le vɛ bɛ, -te -wee "trɔɛn "yuyʊ zɪɛ o 'si -a 'tandɪ man ɛn o yi -tɛradɪ 'sia Zozi da bɛ, Bali o -tɔa 'o "pa 'ji "nyian. Kɔɔ Bali a 'plɛblɛ -e 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

24 -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, ka ya "le 'nan plɔ -ji yiba "pɛnʊn nɛn Bali o cɛɛn ɛn e o tɔɔ 'yee yiba 'kpa da bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. 'Pian -kaa -tɔa 'weɪn 'nan 'wɪ zɪɛ -njɛɛ wa'a dra dɪ. ɛn Izraɛl 'nɔn 'bɔ nɛn -yee yiba 'kpa pɛnʊn -a bɛ, -te Bali o tɔɔ 'o "pa 'ji yiba 'kpa da bɛ, -a -nɔan da nɛn.

Bali a "va 'nan 'yee "yi 'e drɛ 'trɛda minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a

25 'An "bʊɪ Zozinɔn, 'wɪ nɛn -a -ci a 'e yɔɔdɪ minnun man bɛ, an ya "vale "ka -ci man. Kɔɔ an 'ka "vale 'ka 'fli see "paa -e 'wɪ 'pee -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'wɪ zɪɛ -a da dɪ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, Izraɛl 'nɔn -mienun a "trɔɛn "yuyʊ 'tannan, 'nan 'o 'ka "vale 'o yi -tɛala Zozi da dɪ. E -fo zɪɛ -trilii -e tʊ nɛn 'lɛglɔn 'pee -ji minnun pɛɛnɔn nɛn Bali o laabʊ bɛ e o "sia 'wɪ 'ji bɛ 'e bɔ.

26 "Bɛ -sru -e 'e Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn 'si 'wɪ 'ji "mɛn. 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Zeruzalɛm nɛn,
min 'sizan 'wɪ 'ji -taa 'silɛ.

ɛn -yɛɛ -taa "trɔɛn "yuyʊ 'tandɪ 'silɛ Izraɛl 'nɔn 'lɔ -e 'o yi -tɛra -a 'bɔ da.

27 Bali 'e 'nan,
an -taa 'kʊ yei "sɛnɛ 'e cin va.

An -taa -wee 'wɪ 'wɪdɪ "fuilɛ.»

28 Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn waa -fɔla 'o "trɔɛn
-sru "bɛ, -yee "wɛan nɛn o drɛ Bali 'nanmannɔn 'a.
ɛn e drɛ zɪɛ 'nan -e 'ka "nɛn "blɪ. 'Pian Bali -tɔ 'e wei
da o tranun lɛ -le "wɛan bɛ, o -fo 'lɛglɔn nɛn Bali -a
'si "va "bɛ -a, ɛn Bali o ye "yi.

29 Kɔɔ -te Bali 'yee "yi "nɔn min lɛ bɛ, ya'a "nyian
-a sia "fo "dɪ. ɛn -te e min laabʊ bɛ, ya'a "nyian 'e 'pɛ
sia -a -sru "dɪ.

30 'Ka 'bɔ 'labɛ, ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪ, ɛn 'e tɛdɛ bɛ, te
ka Bali wei -fɔala 'ka "trɔɛn -sru. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ,
Bali "yi drɛ 'cɛɛ Zuif 'nɔn 'bɔ nɛn o cɪ Bali -le minnun
-a bɛ -wee Bali wei -fɔladɪ 'o "trɔɛn -sru "le "wɛan.

31 An -kɔlaman maan ve "nyian 'nan, Bali -le "yi
"nɛn e drɛ 'cee vɛ -a bɛ -a man nɛn Zuif 'nɔn Bali
wei -fɔla 'o "trɔɛn -sru. E drɛ zɪɛ 'nan -e Zuif 'nɔn 'o
-tɔ 'nan Bali -le "yi "bɛ "wee 'si wo "nyian 'wɪ 'ji.

32 Bali 'bɔ 'bɛ 'trɛda blamin -tʊdʊ pɛɛnɔn 'nɔn
"trɔɛn "yuyʊ 'tandɪ lɛ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'o pɛɛnɔn
'o -tɔ 'nan Bali -le "yi 'saza 'bɛ -kɔlaman 'o 'sidɪ -a 'wɪ
'ji.

Pɔl Bali muo "fɔ 'wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ -a man

33 'An 'ci "nranman.

Bali -le -dan nɛn e cɪ -a bɛ

-a -kɔɔn "manvɛ "ka "dɪ.

ɛn Bali -le 'wɪ -tɔdɪ

'lee -yee ci "nrɔndɪ bɛ

-a 'leda "ka "dɪ.

Min -tʊ 'ka 'kɔlaman

-e 'e 'wɪ nɛn -a -cin cɪ Bali ji bɛ -a -ci vɪ dɪ.

ɛn min -tʊ 'ka 'kɔlaman

-e 'e -yee 'wɪ drɛdɪ -ci man dɪ.

34 'Wɪ zɪɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ

Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cēn.
 Kōō e ya 'e 'cēn -tēdi 'nan:
 «Min -tv 'ka Minsan ci "nrōndi tōa di.
 En min -tv 'ka 'kōlaman
 -e 'e 'wī 'pa "va -yε "di.
 35 En min -tv 'ka 'kōlaman
 fε -tv -nōndi -a Bali lε
 'vaa -e Bali 'e man -pan wv -yε "di.»
 36 Kōō fε pēēnōn "sia "va,
 en -yεε -maan fε pēēnōn a -nan,
 en -yεε ci fε pēēnōn pou -a.
 'Tō -dan 'e 'kōn Bali zιε
 -yee vε -a 'li 'trilii.
 Amēn!

12

Zozinōn 'le 'ta wv -pε -kōan 'kō?

1 'An "bvī Zozinōn, kaa 'yī 'nan Bali -le min
 nyrinda nēn yaa "sia bε e ya -dan, -yee "wēan an
 'ka trv "baa 'nan, 'ka 'fli -nōn Bali lε "le 'sraga nēn
 kaa 'bv -yε. 'Pian 'ka yiε 'e 'fū "man, en 'ka 'kōn Bali
 -le vε -a "fo, en 'cee 'ta wv -pε pēēnōn 'e 'sō -yε. Bali
 bōdi tiglī nēn e ci "le min 'e drε Bali lε bε, -nyrēn zιε.

2 'Winun nēn minnūn -a dra 'trε 'gυε -a da bε, te
 'ka o si drε di! 'Pian 'ka Bali 'tvī -e 'e 'cee 'wī 'tōdi
 pēēnōn lila 'e -trε! -Te kaa drε zιε, -a -nan nēn 'wī
 nēn Bali ci "va "bε, kaa -ci maan, -e 'ka 'wī nēn e ci
 "yi "bε -a -tō, -e 'ka 'wī nēn e 'sō Bali lε bε -a -tō, -e 'ka
 'wī nēn e ci tiglī bε -a -tō.

3 Bali -le "yi "nēn yaa drε 'mēn bε, yaa -si -nōan
 'mēn -e 'an vī 'ka -tōdv pēēnōn lε 'nan, te 'ka 'fli 'sia
 -dandan 'ka cin man 'nan cεε ci di! 'Pian Bali -le
 "yinun nēn yaa drε 'cεε -tōdv 'cee yi -teradi Zozi da

man bε, -a -cin nεn 'e 'kɔn 'ka 'ji -e 'ka 'ci "nrɔn min nεn ka drε -a bε -a da.

⁴ -Kaa po 'e drε -cee 'wɪ -kɔɔn "manvε -a. -Kaa -tɔa 'nan -a man mεnnun a "kaga, 'pian man mεn -tɔ 'lee 'yee 'nyranman.

⁵ -A -tɔwli "nεn "nyian -cee vε -a. -Kaa ya "kaga, 'pian -cee -tɛdɪ 'e cin da 'bε cɪ Crizi po -a. En -kaa -tɔa -kaa cin wlu -tɔdɔ.

⁶ Bali "yi drε -kaa -tɔdɔ lε εn min -tɔ 'lee 'yee vε. -Te min -tɔ -le vε a Bali 'lewei vidɪ -a bε, 'e vɪ "le zi 'yee yi -tɛradɪ Bali da -a -cin -tɔa "ji "bε -yee 'wɪ 'zɔ.

⁷ En -te min -tɔ -le vε a "nyian 'nyranman -tɔ 'padɪ -a -leglizi bε, 'e drε. En -te min -tɔ -le vε a "nyian Bali -le 'wɪ "paadɪ -a bε, 'e "paa.

⁸ En -te min -tɔ -le vε a "nyian Zozinɔn "koe "tɔdɪ -a o da bε, 'e drε. En -te min -tɔ -le vε a "nyian fε -tɔ -nɔndɪ -a minnun lε bε, 'e drε 'e 'ci 'fɪdaa 'a. En -te min -tɔ -le vε a yiε -tɔdɪ -a -leglizi 'nɔn 'va bε, 'e drε 'e 'ta 'le "koe "a. En -te min -tɔ -le vε a "nyian min nyirinda 'sidɪ -a bε, 'e drε 'ci "nrandɪ -a.

Bali lei 'saun nεn 'e 'ka 'pla!

⁹ 'Ka min yɪ "yi 'ka 'ci 'fɪdaa 'a! -Yee "wεan 'wɪ nεn e cɪ "yi "bε, ka yɪ "yi, εn 'wɪ nεn e cɪ -wɪdɪ "bε, te 'cεε yɪ "yi "dɪ.

¹⁰ 'Ka cin yɪdɪ "yi 'ka Zozinɔn yei "bε, 'ka drε "le min 'lee 'e "bɔɪ -le vε zɔ! En 'ka yiε 'e 'nan 'ka cin man 'kpa tɪglɪ!

¹¹ 'Ka Minsan -le 'nyranman 'pa 'ka 'ta le "koe "a! Te 'ka kɔan wɔ "fo "dɪ!

¹² Fε nεn 'ka 'bli cɪ -yrε "bε -yee "wεan 'ka 'ci 'e 'fɔ 'e "nrandɪ! En 'wɪ 'tɔndɔn pεεnɔn nεn e bɔa 'ka man bε, 'ka 'pε -tɔ 'ka -pɔan "da! En te 'ka "koe 'e 'nyan Bali trɔ 'badɪ -a dɪ!

13 'Ka "buɪ Zozinən nən fɛ -tʊ 'wɪ -a o man bɛ, 'ka 'pa o va! ɛn minnun nən o bɔala 'ka 'va bɛ, 'ka o 'kun 'ka 'pɛ "fli "a!

14 Minnun nən o 'tɛ "paa 'ka da bɛ, 'ka 'fɛa vɪ o man! Te 'ka wei 'pla o man dɪ, 'pian 'ka 'fɛa vɪ o man!

15 -Te minnun ci a "nrannan bɛ, 'ka 'ci 'e "nran waa 'e cin va! ɛn -te minnun a -wuɔnan bɛ, 'ka 'wuɔ waa 'e cin va!

16 'Ka 'ci -pɔan 'e 'kɔn -tʊwli! Te 'ka -wɛɛ 'nan 'ka -dandan "taan 'ka cin man dɪ! 'Pian minnun nən blamin yiɛ 'ka 'naan o man dɪɛ, 'o 'kɔn 'ka beenun -a! Te 'ka 'fli 'sia 'ka cin man 'wɪ 'tɔnɔn 'a dɪ!

17 Te 'ka 'wɪ 'wliɪɪ 'lɛji -tɔ min lɛ 'wɪ 'wliɪɪ "a dɪ! 'Wɪ nən e cɪ "yi "bɛ, -a 'bɔ nən 'ka -wɛɛ 'nan 'ka dra min -tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ!

18 'Ka man -wɛɛ 'kpa tɪɣɪ 'nan, 'ka yei 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va 'ka 'vale min -tʊdʊ pɛɛnɔn 'a!

19 'An beenun, te 'ka -wɛɛ 'nan 'ka 'fli 'ta 'kuli -taan 'ka 'bɔ 'a dɪ. 'Pian 'ka Bali -le nyran -blɪɪɪ 'tʊɪ -e 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɪɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan, mɛɛn 'ka 'ta 'kuli -taan,

ɛn mɛɛn 'wɪ 'lɛji -tɔa "min lɛ,

'wɪ nən yaa drɛ bɛ -a man.»

-Yee "wɛan te 'ka 'fli 'ta 'kuli -tan 'ka 'bɔ 'a dɪ.

20 'Pian 'ka drɛ "le zɪ e cɪ 'e 'crɛn -tɛɪɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɪɪ 'nan:

«-Te dra 'i 'nanmanzan -tɛa "bɛ,

'i fɛ -nɔn -yrɛ 'e -blɪ!

ɛn -te 'yi dra -a -tɛa "bɛ,

'i 'yi 'nɔn -yrɛ 'e mlin!

-Te i ya 'wɪ zɪɛ -a drɛnan -yrɛ "bɛ,

'yra -a -tɛa 'e -ciala "da.»

21 Maan ve 'yiε 'nan, te 'i 'fli 'tɔɪ -e 'wɪ 'wɪdɪ 'e 'i 'klɪ dɪ, 'pian 'i 'wɪ 'wɪdɪ 'klɪ 'wɪ 'yi "drɛdɪ -a.

13

Zozinɔn yiε "naan minnun tanɔn man

¹ Min -tɔdɔ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, 'o 'ta wɔla 'wɪ nɛn minnun tanɔn 'a ve bɛ -a da! Kɔɔ minnun tanɔn pɛɛnɔn bɛ, Bali 'bɛ o -tɔ.

² -Yee "wɛan min nɛn e o wei fuila 'nan bɛ, te Bali va nɛn e cɪ yiε 'plɛ 'tannan. Minnun nɛn o 'wɪ zɪɛ -a dra bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -wɛɛ.

³ -Te min 'wɪ 'yi "dra bɛ, "klan 'ka 'kɔan "ji minnun tanɔn 'va zia dɪ. 'Pian -te e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, -a -nɔan da nɛn -e 'e "klan -wɔɔ. -Yee "wɛan -te ka ya "va 'nan 'ka yei 'e 'fɔ -trɔɔ 'ka 'vale minnun tanɔn 'a bɛ, 'ka 'wɪ 'yi "drɛ! -Te ka ya 'wɪ zɪɛ -a drɛnan bɛ, o 'ka 'tɔ "yi "ve.

⁴ Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, minnun tanɔn bɛ, Bali o 'pla 'nan -e 'o 'ka "koe "tɔ 'ka da 'nan -e 'ka 'wɪ 'yi "drɛ. 'Pian -te 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, 'ka "klan -wɔɔ! Kɔɔ -wɛɛ 'wɪ "nɛn -kɔɔnman min lɛ. 'Wɪ 'kpa, Bali -a -si -nɔn -wɛɛ 'nan 'o 'wɪ "nɛn -kɔɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn lɛ.

⁵ -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan -a -nɔan da nɛn -e min 'e 'ta wɔla o wei da. E 'ka 'nan 'cee "klandɪ Bali -le nyran -blɪdɪ lɔ 'saza man nɛn 'ka drɛ dɪ. 'Pian 'ka drɛ "tɔgɔ 'ka 'wulo -ji "nrɔndɪ 'e tin -tɛ 'ka da.

⁶ 'Wɪ zɪɛ -a bɔdɪ 'ka man -le "wɛan bɛ, 'ka 'sukɔɛ -pan wɔ -wɛɛ! Kɔɔ -te minnun tanɔn a -a -wɛɛnan 'nan, 'fla 'e 'fɔ -trɔɔ bɛ, Bali -le 'nyranman nɛn waa "paa.

⁷ Fɛ pɛɛnɔn nɛn 'ka da fiɛn -a bɛ, 'ka 'nɔn minnun lɛ. -A -mie nɛn "le 'sukɔɛ -pan wɔdɪ -zɔ, 'ka 'pan wɔ. ɛn -a -mie nɛn "le 'cee fɛnun man -pan wɔdɪ -zɔ, 'ka

-pan wv. En -a -mie nen "le yie 'nandı min man -zv, 'ka yie 'e 'nan min man. En -a -mie nen "le min bōdı -zv, 'ka min bō.

'Ka bōezan yi "yi!

⁸ Te min -tv -le fiēn 'e 'kōn 'ka da "fo "dı! 'Pian fe nen 'e 'kōn 'ka da "le fiēn -le 'wı 'zv bε, -yεε cı 'ka cin yıdı "yi "a. Kōō min nen 'e bōezan ye "yi "bε, te 'wı nen Bali -le -pei -a 'vı bε, -a da nen e cı 'ta wvlanan.

⁹ Bali -le -pei -a 'vı 'nan:

«Te blamin 'e min nan -wεεdı,

en te 'e min -sran -wεεdı!

En te blamin 'e drε min -tezan -a dı!

En te blamin 'e crin wv dı!

En te blamin 'bli 'e bō fe nen

e 'ka -yee vε -a dıε -a man dı!»

'Pian -pei -tō wı -tōdv pεenōn zıε -a -wulo a -tōwli.

-Nyren 'nan:

«Blamin 'e bōezan -tv yi "yi

"le 'e 'bō 'le 'wı 'zv!»

¹⁰ Kōō -te min 'e bōezan ye "yi "bε, ya'a 'wı 'wlıdı 'dra -yre "dı. -Yee "wean min nen 'e bōezan ye "yi "bε, te 'wı nen Bali -le -pei -a 'vı bε, -a da nen e cı 'ta wvlanan.

¹¹ 'Ka drε zıε kōō tv nen -kaa cı -ji 'gvε kaa -tōa. Tv 'bō -e 'ka 'wluan yi fla. Tv nen ka yi -tera Crizi da 'e tēde bε, te 'ka 'sidı 'wı 'ji 'a tian 'kōōbli. 'Pian 'bε nen 'gvε e 'bō 'kogo.

¹² -Pei 'tandı -sru trv, en tv a -tanān 'cēndı -a. -Yee "wean -kaa 'pε 'e 'si 'wı 'wlıdı 'tō 'tōdv pεenōn -sru. Klun -le 'wınun 'bε. 'Pian -cee vε bε, -kuli -tan fenun nen 'te 'san -le vε -a bε, -nyren 'e 'kōn -kaa 'lō.

¹³ -Cee 'ta wv -pε 'e 'kōn tıglı, en 'e 'kōn 'wein minnun pεenōn 'le vε -a, -e o yie 'e 'nan -kaa man. Te -kaa fe -blı 'e 'ciıla "da "dı! En te -kaa wen mln 'e

'ciila "da "dɪ! Te -kaa nyin lɪ -sru te -kaa nan "cɛɛ dɪ! En te -kaa nyin -kōnnɛn -sru te -kaa sran "cɛɛ dɪ! Te 'ka drɛ lɪ -wɛɛnɔn 'a dɪ, ɛn te 'ka drɛ -kōnnɛn -wɛɛnɔn 'a dɪ! Te -kaa 'wɪ 'blɪ dɪ, ɛn te -kaa man bʊ dɪ!

¹⁴ Ta wʊ -pɛ -trɛ nɛn Minsan Zozi Crizi -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka 'sia! Te 'ka 'fli 'tʊl "nyian -e 'ka 'ta wʊla 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnʊn -wɪdɪ -sru "dɪ!

14

Te 'ka tin -tɛ 'ka "bʊl Zozizan 'tʊ da -blɪfɛ man dɪ!

¹ 'Ka "bʊl Zozinɔn nɛn o fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ, te 'ka o drɛ 'ka 'pɛla koda dɪ! En 'wɪ nɛn -a -cin cɪ 'ka -mie ji 'lee 'wɪ nɛn -a -cin -wee 'ji bɛ, te 'e drɛ 'wɪ 'blɪ wɪ -a dɪ.

² -A -cin a min -mie ji 'nan, Bali -a -si -nɔn -e min 'e fɛ pɛɛnɔn 'blɪ. 'Pian min -mie -wɪ -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a.

³ Min nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'ble bɛ, te 'e min nɛn e fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ -a drɛ 'e 'pɛla koda "fo "dɪ! En "nyian bɛ, min nɛn e fɛ -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bɛ, te 'e tin -tɛ min nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'ble bɛ -a da "fo "dɪ! Kɔɔ Bali -a drɛ 'yee min -a.

⁴ -Tɪ nɛn 'i 'bɔ "le "a, ɛn 'i tin -tɛa "min pee 'suzan da? -A 'wɪ a -a 'bɔ 'lee 'e 'tazan yei. -Yɛɛ ve 'nan, e ya -si tɪglɪ da, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ e 'si -si tɪglɪ da. Maan ve 'yɛ 'nan 'plɛblɛ a Minsan Bali lɔ -e min zɪɛ 'e vɪɛ 'e 'si -si tɪglɪ da dɪ.

⁵ Zozinɔn -mienun -a ve 'nan, yi -wɪdɪ 'bɛ cɪ 'gʊ, ɛn yi "yi 'bɛ cɪ 'gʊ. En o -mienun -a ve 'nan, yi pɛɛnɔn a -tʊwɪ. Maan ve 'ka 'tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ 'nan, zɪ min -tʊ -wulo -ji "nrɔndɪ tin -tɛa "da, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɪ ya'a tin tɛa "da "dɪɛ, -a da wɪ nɛn 'e drɛ.

6 -Te min a yi -mie 'sinan "va "bε, Minsan 'tō drɛdɪ -dan -le "wεan nɛn yaa dra. En -te min -mie fε pɛɛnɔn 'ble bε, Minsan 'tō drɛdɪ -dan -le "wεan nɛn yaa dra. Kōɔ e Bali muo -fɔa fε pɛɛnɔn nɛn yaa -ble bε -a da. En "nyian bε, min nɛn e fε -mie -blɪdɪ ye 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ -a bε, Minsan 'tō drɛdɪ -dan -le "wεan nɛn yaa dra. En -a 'bɔ "nyian "e Bali muo -fɔa fε nɛn yaa -ble bε -a da.

7 Min -tɔ 'ka 'trɛda te -a tazan "ka "dɪ. En min -tɔ 'ka 'kaa te -a tazan "ka "dɪ.

8 Kōɔ -kaa Zozinɔn bε, -kaa ya 'trɛda Minsan -le vε -a. En -te -kaa "ta -kaa "bε, -kaa -kaa Minsan -le vε -a. -Te -kaa yɪɛ a "man oo, ɛn -te -kaa ka oo, -kaa ya Minsan -le vε -a.

9 'Wɪ zɪɛ -yee "wεan nɛn Crizi -ka ɛn e wluan -kanɔn 'va, 'nan -e 'e drɛ minnɔn pɛɛnɔn 'san -a. -Te min yɪɛ a "man oo, -yɛɛ cɪ -a san -a, ɛn -te min -ka oo, -yɛɛ cɪ -a san -a.

10 -Yee "wεan -a -si 'ka min -tɔ -lɔ -e 'e tin -tɛ 'e "bɔɪ Zozizan da dɪ. En -a -si 'ka min -tɔ -lɔ -e 'e 'e "bɔɪ Zozizan drɛ 'e 'pɛla koda dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'bɛ -taa -kaa -tɔdɔ pɛɛnɔn 'le tin 'balɛ.

11 Kōɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:
«Minsan "e 'nan,
an ya 'an 'tɔdɪ "da 'nan,
'trɛda blamin -tɔdɔ pɛɛnɔn -taa 'o "po -sɔɔnɛa 'an
'wlu.

En o -tɔdɔ pɛɛnɔn -taa
-a vɪɛ 'nan
'tɔ -dan a 'an 'bɔ Bali -le vε -a.»

12 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kōɔnman 'nan, -kaa -tɔdɔ pɛɛnɔn -taa 'wɪnɔn nɛn -kaa drɛ bε, -a -sru "vɪɛ Bali ɛɛ.

Te -kaa drɛ -e -kaa "bɔɪ Zozizan 'e 'si -si tɪɣɪ da dɪ!

13 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -yee "wɛan bɛ, tin -tɛdɪ -kaa cin da bɛ, -cɛɛ 'le 'tɔ! 'Pian 'ka -wɛɛ 'nan, te 'ka 'wɪ 'tɔ drɛ -e 'e 'ka "bʊɪ Zozizan 'tʊ 'si -si tɪɡɪ da dɪ!

14 An yi -tɛala "da 'kpa tɪɡɪ 'nan, fɛ -tʊ 'ka min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ. Minsan Zozi -a 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'wɪ zɪɛ -a vɪ. 'Pian -te -a -cin a min -tʊ ji 'nan, fɛ -tʊ 'e "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, 'wɪ 'kpa fɛ zɪɛ yaa "tri -tɔa Bali 'lɛ.

15 -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, -te fɛ nɛn yia -ble bɛ, yei "bʊɪ Zozizan 'tʊ ci baaman -ji bɛ, te i 'ka 'ta wɔlanan yɪdɪ "yi "da dɪ. 'I drɛ "yi -e fɛ nɛn yia -ble bɛ 'e vɪɛ 'yei "bʊɪ Zozizan 'tʊ 'si -si tɪɡɪ da dɪ. Kɔɔ Zozi Crizi -ka 'nan -e Bali 'e -yee 'si wʊ "nyian 'wɪ 'ji.

16 'Ka drɛ "yi, -blɪfɛnɔn nɛn Bali -a -si -nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka -blɪ bɛ, te 'ka drɛ -e minnɔn 'o 'wɪ 'ka man -wɪdɪ "dɪ!

17 Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -te Bali a mingɔnnɛn -blɪnɔn min da bɛ, fɛnɔn nɛn min -a -ble bɛ, 'lee fɛnɔn nɛn min -a -mlɪan "bɛ, o ya 'wɪ "tʊn "a. 'Pian fɛ nɛn e cɪ 'wɪ -dan a bɛ, -nyrɛn 'nan, Bali 'e min 'sia 'e 'lɛ min tɪɡɪ 'a. ɛn Bali lei 'saun 'e 'fʊdɪ -trɔɔ -nɔn min lɛ, ɛn 'e ci "nrandɪ -nɔn min lɛ.

18 Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nɛn yaa -wɛɛman 'nan, 'e Crizi "sua -pɛ zɪɛ -a man bɛ, -yɛɛ 'sɔ Bali lɛ, ɛn min zɪɛ -a 'tɔ "yi -kɔan "minnɔn 'lɛ.

19 -Yee "wɛan 'wɪ nɛn e -kaa yei -sɛan 'e cin va bɛ, -a 'bɔ nɛn -kaa -wɛɛ! ɛn 'wɪ nɛn e -kaa "bʊɪ Zozinɔn "koe -tɔa 'o da 'ta wʊdɪ -a Zozi -sru "bɛ, -a 'bɔ nɛn -kaa -wɛɛ!

20 -Blɪfɛ -le "wɛan bɛ, 'nyranman nɛn Bali -a 'pa bɛ, te 'ka srɛ dɪ! Maan ve 'cɛɛ 'nan, -a tɪɡɪ da bɛ, fɛ -tʊ 'ka min "tri 'tɔa Bali 'lɛ "fo "dɪ. 'Pian -blɪfɛ nɛn min -a -ble -e -yee "wɛan -a "bʊɪ Zozizan 'tʊ 'e 'si Zozi -sru "bɛ e 'ka 'wɪ "yi "a dɪ.

21 'Wɪ nɛn e cɪ "yi "bɛ, -nyrɛn 'nan, te min 'e 'wi -blɪ, ɛn te min 'e 'wɛn mlin -e 'e -maan -a "bʊɪ Zozizan 'tʊ 'e 'si Zozi -sru "dɪ! ɛn te min 'e 'wɪ 'tʊ drɛ -e 'e -maan -a "bʊɪ Zozizan 'tʊ 'e 'si Zozi -sru "dɪ!

22 'Wɪ nɛn -a -cin cɪ 'i 'ji 'wɪnʊn zɪɛ -a da bɛ, i 'tʊɪ 'i 'saza 'le vɛ -a Bali 'lɛ. Te 'i -wɛɛ 'nan 'i "bʊɪ Zozizan 'tʊ 'e drɛ "le 'yie 'wɪ 'zʊ dɪ! Min nɛn ya'a 'wɪ 'tʊ drɛlɛ -e -yee -wulo -ji "nrɔndɪ 'e tin -tɛ -a 'bɔ 'fli da dɪɛ, Bali -le -fɛa a -a san man.

23 'Pian min nɛn e -blɪfɛ -tʊ -ble te 'e 'ci -fɔɔman "da bɛ, Bali tin -tɛa -a san da. Kɔɔ ya'a 'ta wʊlɛa 'wɪ nɛn -yee yi -tɛradɪ Zozi da -a -si -nɔan -yrɛ "bɛ -a da dɪ. 'Wɪ ɔɔ 'wɪ nɛn min -a dra te ya'a 'sia min -le yi -tɛradɪ Zozi da va dɪɛ, e ya 'wɪ 'wɪlɪdɪ "drɛdɪ -a.

15

-Kaa -wɛɛ 'nan -kaa drɛ Zozi si drɛnɔn 'a

1 -Kaa nɛn -kaa -tɔa 'nan, fɛ -tʊ 'ka min "tri 'tɔa Bali 'lɛ "fo "dɪɛ, -kaa "bʊɪ Zozinɔn nɛn wa'a 'wɪ zɪɛ -a tɔa "le -cee 'wɪ 'zʊ dɪɛ, ɔ -nan wɪ 'e 'kɔn -kaa man. Te -kaa -wɛɛ 'nan 'wɪ nɛn e 'sɔ -cɛɛ bɛ -a da nɛn -kaa 'ta wʊla dɪ!

2 'Pian 'wɪ nɛn e "sɔa -kaa "bʊɪ Zozizan lɛ, ɛn yaa "koe -tɔa 'e da 'ta wʊdɪ -a Zozi -sru "bɛ, -a 'bɔ nɛn -kaa -wɛɛ!

3 Fɛ -le "wɛan nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan Crizi 'ka -a -wɛɛlɛ 'nan 'wɪ nɛn e 'sɔ 'e 'bɔ lɛ bɛ, -nyrɛn 'e dra dɪ. 'Pian 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -a ta wɪ 'bɛ 'bɔ "man. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: «"Srɔn pɛɛnɔn nɛn

minnun -a wo 'i 'bɔ Bali lɛ bɛ,

'an lɛ nɛn waa 'wʊ.»

4 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, minnun -a crɛn -tɛ 'nan -e 'e 'wɪ "paa -kaa 'ji. Bali

wei zɪe e -pɔan 'sɔdɪ "paaman -kaa 'ji, ɛn e -kaa "koe -tɔa -kaa da, 'nan -e -kaa 'bli 'e 'fʊ Bali lɛ.

⁵ Bali nɛn e -pɔan 'sɔdɪ -nɔan "min lɛ bɛ, ɛn e min "koe -tɔa 'e da bɛ, maan trʊ "baa 'nan, 'e -pɔan -tɔwli "nɔn 'cɛɛ. 'E drɛ zɪe -e 'ka drɛ Zozi Crizi sɪ drɛnɔn 'a.

⁶ -A -nan nɛn -pɔan -tɔwli "a 'lee wei -tɔwli "a bɛ, ka -taa Bali nɛn -kaa san Zozi Crizi "tɪ "a bɛ, -a 'tɔ drɛlɛ -dan.

⁷ -Yee "wɛan te 'ka cin drɛ 'ka 'pɛla koda dɪ! 'Pian 'ka cin 'kun 'ka 'pɛ "fli "a, "le Crizi 'ka 'kun bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. -Te ka ya 'wɪ zɪe -a drɛnan bɛ, Bali 'tɔ dra -dan.

⁸ Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, Crizi -ta 'trɛda, ɛn e Izrael 'nɔn 'su. Yaa drɛ zɪe 'nan -e minnun 'o -tɔ 'nan, -te Bali 'wɪ 'tʊ 'vɪ bɛ e 'ta wɔla "da. 'Wɪnun nɛn Bali 'bɔ 'tɔ "da 'kʊ tranun lɛ bɛ, Crizi -ta -a 'lɛ sɔɔlɛ.

⁹ ɛn e -ta 'nan, -e minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'o Bali 'tɔ -dan vɪ -yee o nyrinda 'sɪdɪ man. 'Wɪ 'bɔ zɪe e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«'Wɪ nɛn yɪa drɛ bɛ
-yee "wɛan mɛɪn 'tɔ ve
'lɛglɔn 'tʊdʊ pɛɛnɔn 'ji,
ɛn mɛɪn 'tɔ -fɔa "dre "a.»

¹⁰ ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "nyian 'nan:

«Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ,
'ka 'ci 'e "nran
'ka 'vale Bali -le minnun -a.»

¹¹ ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "nyian 'nan:

«Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ,
'ka pɛɛnɔn 'ka Bali 'tɔ drɛ -dan.
ɛn 'ka Bali 'tɔ bɔ "dre "a!»

¹² ɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai nɛn 'li bɛ, "e 'vɪ "nyian 'nan:

«Jese kluda min -tʊ -taa "talɛ.

-Yεε -taa "mingōnnēn -blīε minnūn nēn
o 'ka Zuif 'nōn 'a dīε o da.
En o 'bli -taa "fōlē -yrε.»

¹³ Bali nēn 'ka 'bli a -yrε 'nan e -kaa "sia 'wī 'ji bε,
maan trv "baa 'nan, 'e ci "nrandī 'lee -fōdī -trōō -nōn
'cēε 'cee yi -teradī Zozi da -ji. Bali 'e 'wī zīε -a drε, -e
-yee lei 'saun 'le 'plēble 'e 'ka 'bli 'fō -yrε 'kpa tīglī.

Pōl 'yee 'ta wōdī 'wīnūn 'vī

¹⁴ 'An "būi Zozinōn, maan -tōa 'nan, ka 'wī "yi "dra
'ka cin lε "fo. En 'wī nēn e ci "le 'ka -tō bε, kaa -tōa 'e
'ciila "da. En "nyian bε, maan -tōa 'nan 'ka 'pε "sōa
'wī 'padī -a "va 'ka cin lε.

¹⁵ 'Pian 'wīnūn nēn kaa -tōa 'va bε -a -cin -tōdī 'ka
'ji 'le "wēan nēn an 'fluba 'gōε -a crēn -tε 'cēε. Ma'an
'wī 'tū yōōε 'ka man "fo "dī. Kōō Bali -a -pēba 'wv 'an
'lō,

¹⁶ 'nan 'an drε Zozi Crizi -le 'pasiazan -a minnūn
nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīε o va. An ya "le Bali -panzan
-le 'wī 'zū Bali -le 'wī 'nōnnōn vidī -a minnūn zīε -
wlε. Maan dra zīε 'nan -e minnūn 'bō nēn o 'ka Zuif
'nōn 'a dīε, 'o 'kōn "le 'nan 'sraga bōvε nēn e "sōa Bali
lε bε -yee 'wī 'zū. O "sōa Bali lε, kōō Bali lei 'saun 'bō
'bε o dra Bali -le vε -a "fo.

¹⁷ 'Wī pēēnōn nēn Zozi Crizi ciila 'an 'va en yaa drε
zīε, -yεε ci 'mēn ci "nran wī -dan a Bali 'lε.

¹⁸ Kōō an 'ka "vale 'an 'wī 'tū vε, -te e 'ka 'wī nēn
Zozi Crizi ciila 'an 'va en yaa drε bε -a dī. E ciila 'an
'va, en minnūn nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīε, o -sōnladī
'sia Bali -sru. E ciila 'an 'lewei 'va, en yaa drε. E ciila
'an drε wīnūn va, en yaa drε.

¹⁹ Yaa drε 'lēbo "fō wīnūn drēdī -a, en yaa drε
Bali lei 'saun 'le 'plēble 'a. -Yee "wēan an kōla Zozi
Crizi -le 'wī 'nōnnōn fuiladī -a "man 'lēglōn "kaga "ji.

Maan 'sia Zeruzalem, -trilii en e 'bɔ 'lēglɔn nɛn waa laabo Iliri bɛ -a -ji.

20 'Pian maan wɛɛ 'nan, 'an Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔn ve fɛnan nɛn wa'a Zozi 'le 'wɪ manlɛ tian "fo "dɪɛ, -a -nan. Maan drɛ zɪɛ 'nan -e 'an vɪɛ 'an drɛ 'kɔn 'tɔzan -a 'kɔn 'pɔ nɛn min pee -a -fɔ 'trɛ 'ji 'va bɛ -a da dɪ.

21 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn bɛ, -a da wɪ nɛn maan drɛ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: «Minnun nɛn

wa'a -yee 'wɪ vɪɛ -wlɛ "dɪɛ,

o -taa -a -tɔɛ.

'Wɪ 'kpa minnun nɛn

wa'a tian -yee 'wɪ manlɛ dɪɛ,

o -taa -a manlɛ.»

22 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -le "wɛan nɛn ma'an tian 'an 'wulo da yɪɛ -e 'an 'lɔ 'ka 'va dɪ.

23 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, 'mɛn 'nyranman -nyan 'lēglɔnnun zɪɛ -a -ji. -Yee "wɛan an -kɔlaman 'lɔdɪ -a "mɛn 'ka 'va, kɔɔ -a -nan lɛ "kaga 'bɔ te -a -cin a 'an 'ji 'nan 'an "lɔ 'ka 'va.

24 An ya "vale 'an dra tɔ nɛn an -ko Espanyɛn bɛ -a man. -A -cin a 'an 'ji 'nan "mɛɛn vɪnan 'an 'ko bɛ, 'an 'ciɪla 'ka 'va. An ya "vale -kaa tɔ -mie drɛ 'e cin va -e 'an 'ci 'e "nran. "Bɛ -sru "mɛɛn vɪnan 'an 'ko bɛ, cɛɛ -tɔa 'an 'wlu 'mɛn -kɔdɪ -ji.

25 'Pian 'bɛ 'bɔ nɛn 'gɔɛ, an "ta -ko "yi "dreɛ Bali -le minnun nɛn Zeruzalem bɛ -wlɛ.

26 Fɛ -le "wɛan an "ta -ko -nan nun bɛ, Zozinɔn nɛn Masedɔa 'lēglɔn 'ji bɛ 'lee Akai 'lēglɔn 'ji bɛ, o "lala 'bɔ 'e cin man 'nan -e 'o "yi "drɛ 'yale -tɛnɔn nɛn Zeruzalem -leglizi -ji bɛ -wlɛ.

27 O 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'o 'bɔ 'ci 'sɔ 'a. 'Pian -a tɪglɪ da bɛ, fɛn nɛn o cɪ -a bɔlanan. Fɛ -le "wɛan nɛn an 'wɪ

zɪe -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, Zozinōn nɛn o 'ka Zuif 'nōn 'a dɪɛ, -a -nōan da nɛn -e 'o 'pa Zuif 'nōn nɛn o drɛ Zozinōn 'a bɛ o va. Kōō Bali -le "yi "nɛn yaa drɛ Zuif 'nōn zɪɛ -wɪɛ "bɛ, wa'a 'tʊɪɛ 'o 'saza -le vɛ -a dɪ, 'pian o minnun nɛn o 'ka Zuif 'nōn 'a dɪɛ -wee "nōn.

²⁸ -Te an cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ man, ɛn fɛnun nɛn kō 'an -nōn -wɪɛ "bɛ, maan -nōn bɛ, te an "ta -ko Espanyɛn. An -ciala 'ka 'va -e 'an 'kʊ.

²⁹ Maan -tōa 'nan, -te an 'bōla 'ka 'va nun bɛ, Zozi Crizi -fɛa ve -kaa man 'e -ciala "da.

³⁰ 'An "bʊɪ Zozinōn, Zozi Crizi 'bɛ cɪ -kaa san -a -le "wɛan, ɛn Bali lei 'saun -kaa ye "yi "le "wɛan bɛ, an toba -fōa 'cɛɛ 'nan, 'ka 'pa 'an 'va Bali trʊ 'badɪ -a 'mɛn 'wɪ man.

³¹ 'Ka Bali trʊ 'ba 'nan, Zuif 'nōn nɛn Zude 'lɛglōn 'ji ɛn wa'a yi tɛala Zozi Crizi da dɪɛ, te 'waan 'man yɪ dɪ. ɛn 'ka Bali trʊ 'ba "nyian 'nan, "yi "nɛn waa -nōn 'mɛn 'nan 'an 'kʊ -a Zeruzalɛm Zozinōn lɛ bɛ, 'o 'kʊn 'o 'pɛ "fli "a.

³² 'Ka drɛ zɪɛ 'nan, -te an cɛɛn 'wɪ pɛɛnōn zɪɛ -a drɛdɪ man, ɛn e ya Bali 'bō cɪ 'sō 'a bɛ, -e 'an -kōla 'lōdɪ -a 'ka 'va cɪ "nrandɪ -a. -A -nan nɛn -kaa "flian 'e cin da fōōnōn.

³³ Bali nɛn e -fʊdɪ -trōō -nōan "min lɛ bɛ, 'e 'kōn 'ka pɛɛnōn 'va. Amen!

16

Pəl Zozinōn 'tō 'bʊ

¹ An ya "vale 'ka -tō 'nan, -kaa "blu Zozizan Foebe bɛ, e ya lɪmōn 'kpa -tʊ -a. ɛn e 'nyranman -tʊ "paa -leglizi nɛn Cɛncre bɛ -a -ji.

² Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'kʊn 'ka 'pɛ "fli "a 'cee -leglizi -ji "le zɪ e cɪ "le Bali -le minnun 'o drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. Fɛ oʊ fɛ nɛn -a 'wɪ cɪ "man "bɛ, 'ka 'pa "va "a.

Kōō 'wɪ zɪɛ "e drɛ min "kaga "lɛ, ɛn yaa drɛ "nyian 'an 'bō "le "lɛ.

³ Priskil 'lee 'e 'sran Akila nɛn kʊ Zozi Crizi -le 'nyranman "paa waa bɛ, an 'o 'tō bo.

⁴ Tʊ nɛn o ya 'an 'wulo kōōnan bɛ, e -fʊ "wɛnnɔn 'e 'o 'bō 'wulo nɛn 'e 'kʊ -ji. An o muo -fōa 'wɪ nɛn waa drɛ zɪɛ -a man. 'Pian e 'ka "le 'an 'saza nɛn 'an o muo "fō "dɪ. Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'o 'o muo "fō 'wɪ zɪɛ -a man "nyian.

⁵ Zozinɔn nɛn 'o cin ye -wee 'kuin bɛ, an o 'tō bo. 'An bee Epanɛt bɛ, maan 'tō bo. -Yɛɛ cɪ min tɛdɛ nɛn e -fō Zozi 'va Azi 'lɛglɔn 'ji bɛ -a.

⁶ Marinɛn -a "koe "nyian 'ka man "kaga "bɛ, maan 'tō bo.

⁷ 'An "bʊɪ Zuif 'nɔn nɛn Andrɔniku 'lee Yunia -a bɛ, an o 'tō bo. 'Kʊɛ yɾa 'yɪ waa -pʊ 'kuin. -Wɛɛ -fō Zozi 'va 'an 'lɔ 'e 'flin, ɛn Zozi 'le 'pasianɔn yei "bɛ o 'tō "yi "a minnun 'le.

⁸ Apliatu nɛn e drɛ 'an bee -a -kaa san Zozi 'le "wɛan bɛ, maan 'tō bo.

⁹ Urban nɛn kʊ Zozi Crizi -le 'nyranman "paa waa bɛ, maan 'tō bo o "vale 'an bee Staki -a.

¹⁰ Apelɛs nɛn e 'yee yi -tɛradɪ Zozi Crizi da -ci kōōn bɛ, maan 'tō bo.

ɛn "nyian bɛ, an Aristobul -le "kōōnɛn 'nɔn pɛɛnɔn 'tō bo.

¹¹ 'An "bʊɪ Zuif min nɛn Erodion -a bɛ, maan 'tō bo.

ɛn Narsis -le "kōōnɛn 'nɔn nɛn o ya Zozi 'va bɛ, an o 'tō bo.

¹² ɛn an Trifin 'lee Trifos 'tō bo. Lɪmɔn "fli zɪɛ o 'nyranman "paa 'kpa tɪglɪ Minsan -le vɛ -a.

En "nyian bε, 'an bee limən nən Perfi -a bε, maan 'tō bo. -A 'bō "nyian 'e 'nyranman 'pa 'kpa tıgı Minsan -le vε -a.

13 En an Rufus 'tō bo. Minsan -a 'si "va 'yee 'nyranman 'pazan 'tō -a. En -a "bυ "nən yaan "siala 'e 'pı -a bε, maan 'tō bo "nyian.

14 Aseḅkri 'lee Flegōn 'lee Ermes 'lee Patroba 'lee Ermas 'lee Zozinōn nən o va bε, an o pεeḅōn 'tō bo.

15 En Filogus 'lee Yuli 'lee Nere 'lee 'e "blu bε an o 'tō bo. An o 'tō bo 'o 'vale Olimpa 'lee Bali -le minnun pεeḅōn nən o va bε waa.

16 'Ka Zozinōn pεeḅōn 'tō bυ -atu -tedı o man. Zozinōn pεeḅōn nən 'an 'va 'gυe o 'ka 'tō bo.

Pōl 'wı 'nyranman 'pla Rōm 'nōn lε

17 'An "bυı Zozinōn, an toba -fōa 'cεe 'nan, 'ka drε "yi minnun nən o Zozinōn "cεan 'e cin man 'wee 'wı "paadı -wlıdı "a bε o va. -Wee 'wı "paadı a 'e 'pee 'wı nən kaa 'man 'va bε -a man. Te 'ka 'sia -wee vε da dı!

18 Kōō minnun zıε Crizi nən -kaa san -a bε, -a 'bō "cεe wa'a "sua dı. 'Pian 'o 'bō 'ci 'sō wınnun nən waa -wεεman. O wei a 'o 'le 'nōnnōn, en Zozinōn nən o 'ka 'o nyinnandı "da 'nan min -kōlaman 'o 'sıdı -a -sı tıgı da dıε, o o see "paaman 'o wei -a.

19 'Cee vε bε, min -tōdυ pεeḅōn 'a 'man 'nan, ka 'ta wōla Bali wei da 'e tıgı da. -Yee "wεan 'cee 'wı 'an 'ci "nranman. An ya "vale 'wı nən e cı "yi "bε, 'ka -tō, te kaa dra. En 'wı nən e cı -wlıdı "bε, 'ka "paala "man -e 'ka 'kōn 'saun Bali 'lε.

20 Maan ve 'cεe 'nan, -a -nan 'ka "nyian mōan dı, -e Bali nən e -fōdı -trōō -nōan "min lε bε, 'e drε -e 'ka Satan 'klı 'lı "fo "le vε -a.

-Kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kən 'ka pēenən 'va!

Minnun nən o 'nyranman "paa Pəl-a bε o Zozinən
'tō 'bv

²¹ Timote nən kv 'nyranman "paa -a bε, e 'nan 'e 'ka 'tō bo. En 'an "bōi Zuif 'nən nən Lusiyu 'lee Zasən 'lee Sosipate -a bε o 'nan 'o 'ka 'tō bo.

²² En 'an 'bō Tertu nən Pəl 'fluba 'nən 'mēn en an ya -a crēn -tēnan bε, an ya Minsan -le vε -a "le 'cee 'wī 'zū, -yee "wēan an 'ka 'tō bo.

²³ Gai "e 'nan, 'e 'ka 'tō bo. -Yee "kōnnēn "nēn an -nyēanla, en -yee vε -nan nən Zozinən 'o cin ye.

Eras "e 'nan, 'e 'ka 'tō bo. -A va nēn "lala 'wī pēenən -ciala 'fla 'bō 'gūε -a da. En "nyian bε -kaa "bōi Zozizan Kartus "e 'nan 'e 'ka 'tō bo.

[
²⁴ -Kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kən 'ka pēenən 'va!
Amēn!]

'Tō -dan 'e 'kən Bali -le vε -a

²⁵ -Kaa Bali 'tō bō! -Yēε 'ka 'man -tōa 'plēble 'cee yi -tēradı Zozi da -a. Zozi Crizi -le 'wī 'nōnnən nēn maan ve minnun lε bε, -a 'bō 'a nēn e 'ka 'man -tōa 'plēble. 'Wī 'nōnnən zīε -yēε Bali -le 'wī yōōdı nēn e -fū 'e yōōdı minnun man -a -nan lε 'ka lε va dīε, -a 'ta bōala minnun lε.

²⁶ -Yee "wēan 'bε nēn 'gūε min -tūdū pēenən -kōlaman -a -ci mandı -a. 'Wī zīε Bali 'lewei vūnən -a crēn -tē 'li 'e 'cēn. En Bali 'bō nēn e ya -nan 'li 'e 'cēn bε, yaa 'vī 'nan, minnun 'o 'wī zīε -a 'sinan 'pa 'trēda minnun pēenən lε, 'nan -e 'o yi -tēra 'e da -e 'o 'ta wūla 'e 'wei da.

²⁷ Bali nēn 'wī 'tōdı pēenən a -yee vε -a bε, e cila Zozi Crizi -va en 'e 'flī kōōn minnun lε. 'Tō -dan 'e 'kən Bali zīε -yee vε -a 'li 'trilii. Amēn!

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc